

Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT VOOR:

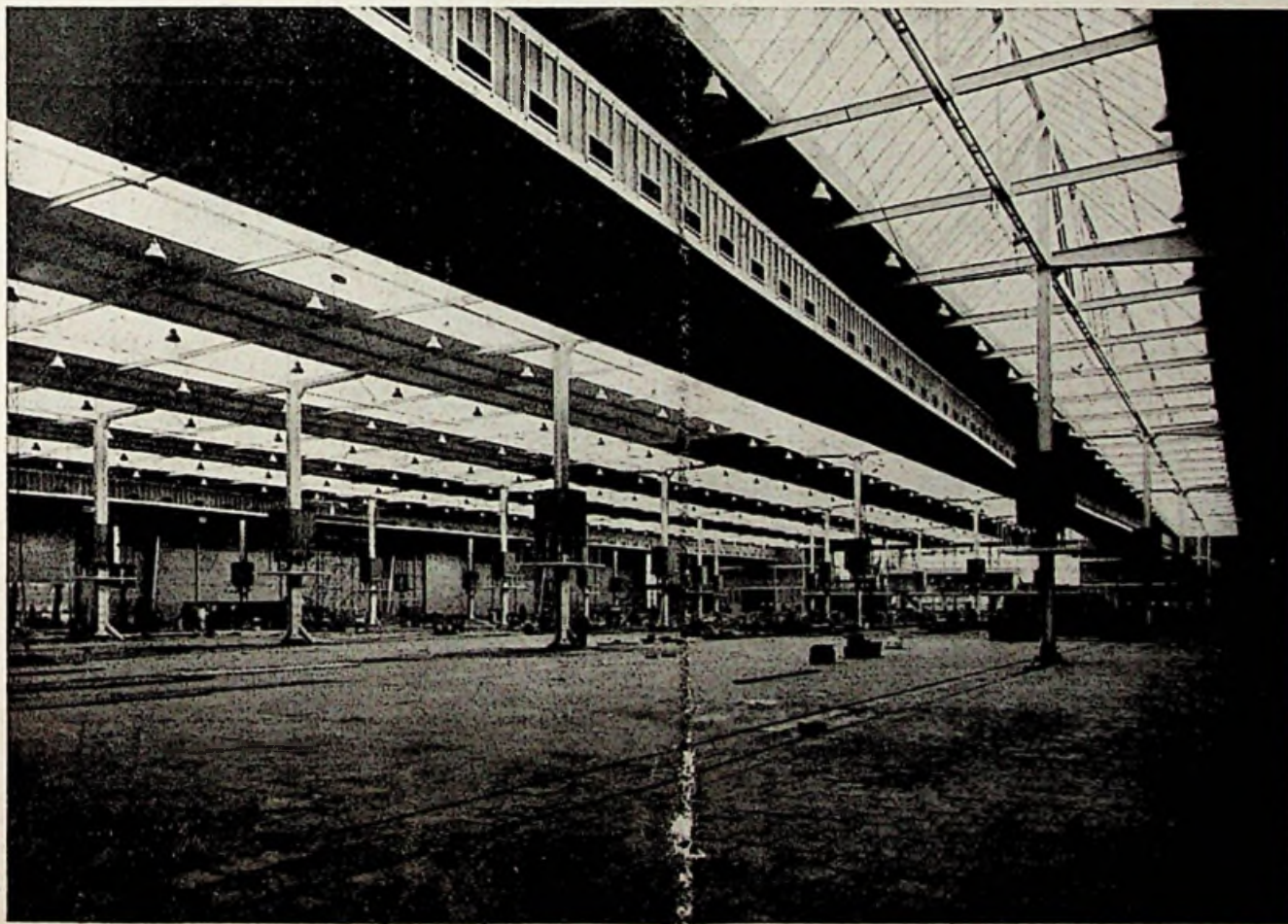
- Electrotechnische Installateurs
- Handelaren in Electriche verbruikstoestellen en verlichtingsartikelen
- Handelaren in radiotoestellen en -onderdelen

7 MAART 1953

8e JAARGANG Nr.

192

Eerste Jaarbeursnummer

SINDS HET OORLOGSEINDE heeft het Jaarbeursbestuur herhaaldelijk en in alle toonaarden gepleit voor uitbreiding van ruimte. Tot het er eindelijk van gekomen is: nu de zestigste beurs zal beginnen, wordt bij de opening een nieuwe hal op de Croeselaan in gebruik genomen. Dit zal geschieden op 17 Maart en wel door Z.K.H. Prins Bernhard, naar wie de hal ook Bernhard-hal zal heten. Dat deze hal geen luxe was bewijst wel het feit dat de hiermee vermeerderde plaatsruimte weer geheel ingenomen is. En op bijgaande foto is duidelijk te

zien dat het nu juist geen kleine hal is! De oppervlakte bedraagt 15000 m²; er zullen 232 exposanten in ondergebracht worden, waaronder diverse belangrijke ondernemingen uit de electrotechnische branche.

VERDER IN DIT NUMMER:

een beschouwing over deze zestigste beurs op blz. 83; een opgave van enkele interessante nouveauté's welke geëxposeerd worden op blz. 84; de rijdende tentoonstelling van Philips wordt gememoreerd op blz. 87; Stofzuigers worden besproken op blz. 89; de eerste B.A.D. mededelingen treft men op blz. 93; een debat over verlichting op blz. 103.

PHILIPS ARMATUREN

voor „COMPTALUX” en „ATTRALUX” LAMPEN

	<p>TYPE DD 10 Bestelnummer: 66247 HE/02 Voor plafond- of wandmontage. Verstelbaar.</p>	<p>17.⁷⁵</p>		<p>TYPE DD 16 Bestelnummer: 66241 HE/00 Voor plafond- of wandmontage. Verstelbaar.</p>	<p>23.-</p>
	<p>TYPE DD 11 Bestelnummer: 66247 HE/00 Voor plafondmon- tage. Niet verstel- baar.</p>	<p>12.⁵⁰</p>		<p>TYPE DD 17 Bestelnummer: 66241 HE/02 Uitgevoerd met verzwaarde voet- plaat. Voor trans- portabele opstel- ling. Verstelbaar.</p>	<p>28.⁵⁰</p>
	<p>TYPE DD 12 Bestelnummer: 66247 HE/01 als DD 11 doch met pendel. Buislengte ± 80 cm.</p>	<p>16.⁵⁰</p>		<p>TYPE DD 18 Bestelnummer: 66241 HE/01 Als DD 16, echter met pendel. Buis- lengte ± 80 cm.</p>	<p>27.⁵⁰</p>
	<p>TYPE DD 13 Bestelnummer: 66244 HE/00 Voor inbouw in het plafond. Verstel- baar onder een hoek van $\pm 20^\circ$</p>	<p>22.⁵⁰</p>		<p>TYPE DD 19 Bestelnummer: 66241 HE/13 Wordt compleet geleverd met trafo 220 V/24 of 127/ 24 V en voorzien van zekering-coupe</p>	<p>79.-</p>
	<p>TYPE DD 14 Bestelnummer: 66243 HE/00 Voor inbouw in het plafond. Lamp in hoogterichting ver- stelbaar</p>	<p>10.⁵⁰</p>		<p>TYPE DD 15 Bestelnummer: 66243 HE/01 Voor inbouw in het plafond als DD 14, doch met verhoog- de sierrand.</p>	<p>13.⁵⁰</p>
	<p>TYPE DD 15 Bestelnummer: 66243 HE/01 Voor inbouw in het plafond als DD 14, doch met verhoog- de sierrand.</p>	<p>13.⁵⁰</p>		<p>KLEUR- SCHERM- HOUDER NZ 10 Wordt met drie klemveren beves- tigd aan het arma- tuur DD 19.</p>	<p>4.⁷⁵</p>

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 6,— per jaar;
voor leden van de aangesloten vakorganisaties e.d.
f 4,— per jaar. Losse nummers f 0,25.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136400 — Bankrekening Twentsche Bank

17—26 MAART 1953

ZESTIG MAAL CENTRAAL PUNT VOOR HANDEL EN INDUSTRIE

Zo zal dan, van 17 t/m 26 Maart, Utrecht voor de zestigste maal het middelpunt van Nederlands economisch leven zijn. En hoe veel uitgebreider is deze zestigste show dan de in vergelijking hiermee wel zeer bescheiden eerste!

Gestage groei

Vele vragen kan men telkens weer over de jaarbeurs horen stellen; of ze nodig is voor ons economische leven, of ze aan haar doel beantwoordt, of de vorm waarin ze gehouden wordt, niet veranderd dient te worden. Al deze en dergelijke vragen kan men tenslotte beantwoorden met: kijk naar het resultaat, kijk naar de gestage uitbreiding welke iedere beurs opnieuw te zien geeft. De Nederlandse industrieel en de Nederlandse zakenman zijn waarlijk niet dwaas. Ze zijn geen filantropen. Ze blijven geen hoge kosten maken als die er weer niet op een of andere manier „uit komen”. Ze blijven niet een jaarbeurs-instituut steunen om het bestuur ervan een pleziertje te doen.

Toen Mr. Milius vrij kort na de bevrijding reeds de leus uitgaf: een groot nieuw gebouw is nodig om onze expositieruimte uit te breiden, konden sommigen denken dat hier een na-oorlogs optimisme aan 't woord was. Dat wel vrij spoedig zou blijken: bij een enigermate herstel van het normale zakendoen, zal deze behoefte aan uitbreiding wel tanen. De foto op onze voorpagina toont wel wat anders!

Bernhard hal

Het is waarlijk geen gering feit, dat nu voor de zestigste maal dit trefpunt tussen aanbod en

vraag georganiseerd wordt. Uiteraard waren er plannen om dit kroongetal met enige feestelijkheid te vieren — de 1 Februari ramp heeft hier een halt aan toegeroepen. De „feestelijkheid” zal beperkt worden tot de officiële in gebruikneming, door Z.K.H. Prins Bernhard, van de naar hem te noemen Bernhardhal. Verder is de leus ook hier: harder werken, efficiënter zaken doen, om de slag welke geheel Nederlands economie trof, weer te boven te komen.

Twée uitersten moeten vermeden worden: feestvieren, maar ook bij de pakken neerzitten. Ons realiserend dat Nederlands welvaart een gevoelige knauw kreeg, moet er allerwegen dubbel aangepakt om deze klap te herstellen. Zo als we de klap van de oorlog te boven begonnen te komen; zo als we de tegenslag van Korea begonnen te overwinnen.

Prognose?

Het is wel uiterst moeilijk, in deze omstandigheden een prognose te stellen hoe deze zestigste beurs zal worden. Natuurlijk liggen er sombere schaduwen over — maar evenzeer is daar de Nederlandse wil, verwoord in de Zeeuwse wapenspreuk Luctor et emergo! Welke dezer beide gevoelens het sterkste zal blijken? Van heler harte is te hopen: de laatste. Al zal men voorzigtiger en vooral kritischer zijn bij het bepalen van zijn inkoop-keuze, al is een gehele groep kopers uitgevallen!

Wij menen wel te kunnen zeggen dat het aanbod een bezoek aan deze jubileumbeurs rechtvaardigt. Heel wat exposanten, ook in de electrotechnische sector, tonen zich bewust te

zijn dat het een jubileumbeurs is en komen met belangwekkende aanbiedingen. De techniek staat nu eenmaal niet stil; ondanks alle tegenslagen wordt er in de technische wereld gewerkt en gezocht om nieuwe producten te brengen. En de vakman moet zich hiervan op de hoogte blijven stellen; juist voor hem immers geldt dat stilstand achteruitgang is. Deze beurs biedt, menen wij, weer een prachtige gelegenheid om het volledige aanbod dat er op de markt is, te leren kennen en te zien wat in eigen bedrijf of winkel nuttig kan zijn.

Ook in de resultaten weze deze beurs een waardevolle jubileumbeurs!

Het affiche voor de zestigste beurs werd ontworpen door Hans Bolleman. In alle eenvoud lijkt het ons inderdaad zeer suggestief.

De steeds terugkerende jaarbeurs-U met Mercuriushoed staat midden in een cirkel; een krachtige bundeling van lijnen, gevormd uit samenvloeiende en weer uiteenlopende stralen. Deze symboliseren de centralisering van het aanbod resp. de vraag welke in de beurs plaats vindt. De lijnen naar het centrum stellen voor de stroom producten welke de leveranciers naar Utrecht zenden; de wijkende lijnen de producten welke hopenlijk in Utrecht door afnemers besteld zullen worden.

Greep uit het geëxposeerde

Traditiegetrouw brengen wij hier een greep uit het vele dat op de komende zestigste beurs geëxposeerd zal worden. Volledigheid is niet te betrachten, zoals vanzelf spreekt. Wij hebben uit berichten welke ons en het secretariaat van de Jaarbeurs bereikten, een keuze moeten doen; alles opnemen zou een lijvig boekdeel vergen. Raadplegen van de officiële catalogus blijft dan ook zeer beslist nodig. Wij maken er onze lezers op attent dat de electrotechnische huishoudelijke apparaten, behalve op de eerste etage, ook ondergebracht zijn in het tweede Jaarbeursgebouw Vredenburg, waar zo goed als de gehele parterre ervoor ingericht is.

A.C.E.C. te Charleroi (voor Nederland vertegenwoordigd door N.V. Ingenieursbureau Frowijn, Apeldoorn) vindt men Cr. hal Q met uiteraard slechts een keuze uit het veelomvattende programma van dit concern. Wij noemen hieruit: elektrische kraaninstallatie (in bedrijf, door de bezoeker te regelen), explosieveilige motorpomp, explosieveilige luchtgekoelde transformator van 160 kVA, zeer veel interessante motoren, naaimachinemotoren, bacteriedodende lamp, een vernietiger van onaangename lucht, een dicteerapparaat, transformatoren en veel andere producten meer.

A.E.G., Amsterdam vond onderdak op twee plaatsen: Vr. 1196 en Cr. nieuwe hal 3018-26. Als kortste formulering van wat deze N.V. brengt kan gezegd worden: alles op het gebied van de electrotechniek.

Blik, Rudolf, Den Haag komt naar Vr. 41-49 met de rijke variatie producten welke de onderneming maakt. Als daar zullen zijn: twee nieuwe stofzuigers, een wasmachine, een geheel nieuwe mixer, een lichtgewicht strijkijzer en voor het landbouwbedrijf een vee-reiniger. Vanzelfsprekend zijn de „praalgrieten“ (Ruton robot en opbouwset) aanwezig evenals kookplaten, kleine motoren en zo al meer.

Doedijns' Industriële en Handelsonderneming te Den Haag treft men Cr. nieuwe hal 4079-83 met als nouveauté's vooral electromagnetisch bediende pneumatische afsluiters en ook pneumatisch werkende deuropeners.

Draka, de N.V. Hollandsche Draad- en Kabelfabriek te Amsterdam is weer met veel bezienswaardigs op Vr. 32/34 en 231/3 en Cr. nieuwe

hal 3036-42. In het gebouw Vredenburg zullen te zien zijn electriciteitsleidingen, chemisch bestendige bekledingsproducten, plastic producten van allerlei aard. Op de Croeselaan treft men eveneens electriciteitsleidingen en volgens plastische afdelings- en isolatiematerialen.

„Jaarbeursflex“ constructie (Draka)

en een volledig overzicht van het fabricageprogramma op kabelgebied. Vooral het Drakaflex (waarmee deze nieuwe hal geheel is geïnsta- leerd) vraagt bijzondere aandacht.

Electrocentrum, Amsterdam nodigt de bezoekers uit naar Vr. 1166-7 (en dus niet meer naar de Croeselaan). Het gehele verkoopprogramma wordt daar getoond, waarbij de klemtoon valt op de huishoudelijke toestellen. Vooral valt een nieuwe wasmachine op, alsmede een Engelse gong die men 1 of 2 maal danwel aanhoudend kan laten klinken. Verder zijn er alle bekende E.C. artikelen voor het moderne huishouden (koelkasten, liquidisers enz.) en voor de installateurs (schakel- en installatiemateriaal).

Envema, N.V. Machinehandel, Amsterdam brengt in stand Cr. hal B 100/102 een serie vloerschrob-, boen- en dwelmachines, voor ieder vloer geschikt. Bovendien worden nog gedemonstreerd meubel- en tapijtenchamponneermachines en tapijtklopzuigmachines.

Hapé, de C. V. Handels- en Industrieonderneming v.h. Gebr. Peter

Vergeet bij Uw Jaarbeursbezoek niet

Stand 1090-1092

1e etage Gebouw Vredenburg

te bezichtigen

Wij demonstreren de interessante artikelen waarmee de Handelaar geld kan verdienen. Op deze Beurs komen wij uit met nog

TWEE NIEUWE GRILLS

Naast de reeds bestaande

1. NIJRA GRILL van f 125.— brengen wij thans:
2. NIJRA JUNIOR van f 83.— Speciaal geschikt voor ieder huisgezin
3. NIJRA GASTRONOOM van f 345.— Dubbele grill voor hotels, pensions, enz.

Uitvoerige demonstraties door onze chef-kok

BELANGRIJKE DEMONSTRATIES MET ONZE SERVIS WASMACHINE

NIJKERK'S RADIO N.V. - AMSTERDAM

WARMOESSTRAAT 94 — TEL. 37337-36883

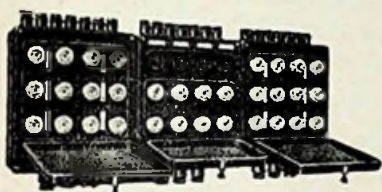
te Amsterdam, vond onderdak in Vr. 1083. Zowel op electrisch huishoudelijk als op electro-acoustisch gebied wordt daar weer heel wat geboden. Droogscheeders met toebehoren, scheerspiegel, maasbal, tijdschakelaar in diverse uitvoeringen, vruchtencentrifuges zijn enkele artikelen op huishoudelijk gebied; op acoustisch gebied noemen men radio, gramfoon, pick up, luidsprekende telefoon en (indien de monsters op tijd arriveren) een taperecorder en een dicteermachine.

Haraf Radio, Den Haag laat op Vr. 1085/87 zien welk een rijkdom de wereld van radio-ontvangtoestellen, onderdelen en hulpapparaten momenteel biedt.

Heemaf Hengelo is te vinden Vr. 3002-10 en Cr. nieuwe hal. Naast de vanouds bekende producten wordt als nouveauté getoond een zichzelf bekrachtigende en regelende draaistroomgenerator, welke werkt zonder opwekdynamo. De stroom voor de bekrachtiging wordt door de generator zelf geleverd.

Vervolgens wordt geëxposeerd met een zeer eenvoudig apparaat voor afstandsbediening. Noemen we bovendien de SKA motor, een nieuw schakelbord, het compactus-archiefsysteem; de motorbeveiliging schakelaar en controllers dan is het duidelijk dat Heemaf niet heeft stilgezeten en een interessante stand brengt.

Helms, W. de groothandel uit Amsterdam meldt, gaarne bezoekers te wachten Vr. 690/92. Daar worden getoond kastenbatterijen en losse kasten in isolieten uitvoering; schakelaars, stopcontacten enz. in allerlei uitvoeringen, waaronder opvalt een 5-polig stopcontact en steker (zgn. veiligheidsstopcontact voor aansluiting van fornuizen e.d.). Vervolgens brengt men vele

Schakelkast (W. Helms)

huishoudelijke apparaten, zoals wasmachines en koelkasten. In de stand Vr. 1024 exposeert Helms radioapparaten.

Holtring, P. de groothandel uit Haarlem, zoekt men Vr. 1204, dus op de oude plaats. Aldaar wordt een grote sortering huishoudelijke apparaten gebracht: stofzuigers, strijkijzers, broodroosters, theelichten enz. Installatiemateriaal, verlichtingsornamenten en -armaturen, radiotoestellen en gramfoons zijn evenzeer aanwezig. Ook alle Draka-producten, verder motoren, schakelkasten, ventilatoren en tenslotte nog nieuwe wasmachines.

Hubro N.V. uit Breda kan men vinden Cr. hal M 221/3 met als belangrijkste artikel hydraulische toerenregelaars.

Indola komt uit Voorburg naar de stand Cr. hal B 108/10. Daar zullen, tussen veel andere zaken, te zien zijn electromotoren beneden 1 pk met en zonder vertraging, alsmede electrische slijpmachines.

Industria, Rotterdam brengt in stand Vr. 235/7 vooral de, de laatste tijd opgang makende, waterdichte armaturen en materialen onder de aandacht.

Inventum, de Koninklijke fabriek uit Bilthoven, komt naar Vr. 1048-52 en 50-54 en vraagt aandacht voor diverse hulpmiddelen voor warmwatervoorziening (reservoirs in verschillende uitvoeringen), een 2 plaats fornuis met zeer aantrekkelijke eigenschappen, kamerthermostaten, koffiezetapparaten en de daarbij behorende kokendwater-toestellen in verschillende maten.

Kapsenberg, A. Rotterdam, wiens standplaats is Cr. hal M 122/24 demonstreert daar een geheel nieuwe electrische vijl welke past op het handstuk van een buigzame as op een electromotor.

Knibbeler, Gebr. Breda, kan men in het Tweede gebouw Vredenburg vinden met zeer moderne typen wasmachines, waaronder exemplaren die zeker meer dan gewone aandacht verdienen.

Marijnen, Den Haag, vindt op de Cr. vak IX 995-9 gelegenheid de hoedanigheid van een nieuwe rijwiel- en bromfietslantaarn met reactivator te demonstreren.

Morelisse, J. komt uit Amsterdam naar Cr. nieuwe hal 1018/20. Hoewel in deze stand veel te zien zal zijn, wordt de hoofdaandacht gevraagd voor een meerphasig koppelstopcontact waarvan men grote verwachtingen koestert.

Nedalo N.V. te Hengelo zal men vinden Vr. 44/46 waar vooral aandacht gevraagd wordt voor een serie huishoudkoelkasten in diverse uitvoeringen. In het buitenland heeft men veel succes hiermee gehad; nu ze op de Nederlandse markt gebracht worden, verwacht men dit evenzeer.

Nierstrasz N.V. v.h. komt uit Amsterdam beslag leggen op stand Vr. 1217 waar aandacht gevraagd wordt voor 2- en 3-kernig tin-

soldeer. Beide zijn leverbaar in verschillende legeringen, terwijl voor speciale gevallen ook speciale legeringen geleverd kunnen worden.

Nijkerk's Radio N.V., Amsterdam, vindt men Vr. 1090/92. Daar zijn te zien radioapparaten en onderdelen hiervan, wasmachines in diverse modellen, electrische keukmachines, infrarood grill, vruchtencentrifuge, strijkijzers en vele andere huishoudelijke apparaten. Zelfs wordt een gehele (Engelse) metalen keuken opgesteld.

Odink & Koenderink N.V. komt uit Haaksbergen naar Utrecht met diverse soorten schakelmateriaal als controllers, verdeelkasten, aftakkasten, drukknopkasten, signaalkasten in ontploffingsvrije uitvoering. Verder in normale uitvoering railkasten, schakelkasten, verdeelkasten, schakelaars, contactdozen en -stoppen en alle soorten andere kasten, moffen, eindsluitingen en aanzet- en regelweerstand. Philips' gloeilampenfabriek N.V. te Eindhoven heeft voor dit jaar de hoofdaandacht gericht op de eigen rijdende tentoonstelling. Voor handel en ambacht wordt er op de jaarbeurs weinig bijzonders geëxposeerd, de ruimte Vredenburg is vooral gezien als ontvangsthal waar bijna als enige product de nieuwe droogscheerder getoond wordt. Op de Croeselaan worden wel industrieel-technische producten getoond.

Polva-Nederland N.V. komt uit Oosterbeek naar Cr. hal M 109-13 om daar te demonstreren het verwerken van Polivolt isolerende installatiebuis, terwijl verschillende praktijkleidingen te zien zullen zijn. De vakman krijgt gelegenheid de diverse handgrepen zelf uit te voeren en dit (o.a. niet corrosieve) materiaal te keuren.

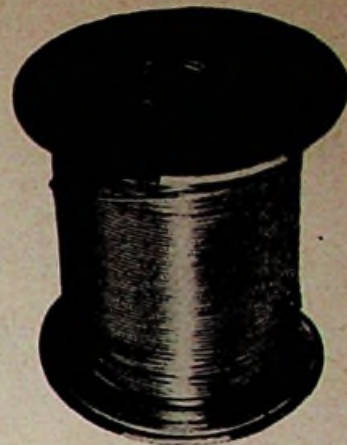
Pope, Venlo/Amsterdam, vraagt in de stand Vr. 1094/96 speciale aandacht voor een smalprofielmontagerail voor 1 of 2 fluorescentielampen alsmede voor een nieuw geconstrueerde montagegrog.

Ronette, de piëzo-electrische industrie te Amsterdam, komt naar Vr. 1205. Daar wordt het volledige programma kristal microfoons en pickups met aanverwante artikelen gedemonstreerd. Daaraan zijn weer enkele nieuwigheden toegevoegd: een nieuw model microfoon speciaal voor mobiel werk, een microfoon in modern plastic, het turnover pick up element TO 284 alsmede nog een eenvoudige huiskamerversterker. Er is zelfs kans een TO 284 element gratis te bemachtigen!

R. S. Stokvis & Zonen N.V., Rotterdam, vindt plaats Cr. hal C met diverse behoeften voor het lassen (puntlasmachines en -strangen, gasflux toestel, lastransformatoren e.d.), handboormachine, explosie hamers, benzine-motoren, pompen van velerlei aard, onderscheidene soorten gereedschappen, buizen en fittings, patronen met groot afschakelvermogen, hoogspanningsporcelijn, kastenbatterijen, schakelaars, generatoren en motoren, aardweerstandsmeter en zeer veel meer. Natuurlijk is in het hoofdgebouw de keur van radiotoestellen, stofzuigers, wasmachines, ventilatoren, haardkachels e.d. aanwezig.

Swaay, N.V. Industriële Mij, Gebr. van, Den Haag komt naar Utrecht Cr. nieuwe hal 2032/42 in samenwerking met de dochteronderneming de N.V. Hapam Amersfoort. Getoond worden: een liftinstallatie met moderne verzamel-schakeling; een bedieningslessenaar, compleet bedraad en van schakelaars en relais voorzien, bestemd voor Suriname; snelregelaars, kortsluitanker-motoren in diverse typen; onderscheiden monsters isolatiemateriaal met grote doorslagvastheid en andere aantrekkelijke eigenschappen; een waterstandsmeetapparaat en precisie meetapparaat voor laboratoria. Vervolgens zijn hier diverse schakelaars en lasgereedschappen te zien.

Van Wijk & Visser, Geldermalsen treft men Cr. nieuwe hal 3037/43 met een grote variatie in schakelaars. Met name worden genoemd driepolige drukschakelaars en magneetschakelaars.

Klos tinsoldeer (Nierstrasz)

Ronette 44 microfoon

2x zoveel ruimte

op de Jaarbeurs

Vroeger 64 m² expositie-ruimte, nu 120 m².

Geloof maar, dat wij die zullen benutten!

U staat verrast!

Wanneer U op de Voorjaarsbeurs bent,
kunt U op Uw gemak onze bekende, maar
ook de vele nieuwe elektrische apparaten
bekijken en laten demonstreren.

Van harte welkom!

Nieuwe RUTON standnummers
PARTERRE VREDENBURG

verhuist
van
1e verdieping
naar
parterre
Vredenburg!

..... 41-43-45-47-49

Rudolf Blik

ELECTRISCHE APPARATEN- EN METAALWARENFABRIEK N.V.
WALDORPSTRAAT 38-44 - DEN HAAG - TEL. 182220

WONDEREN DER TECHNIEK

Philips' Rijdende Tentoonstelling

OOK HETELUCHTMOTOR AANWEZIG

In meerdere opzichten mag de rijdende tentoonstelling van Philips, welke op 3 Maart te Amsterdam door burgemeester d'Ailly geopend werd, de naam wonderen der techniek dragen.

Zowel om het vele dat er te zien geboden wordt, als ook om de vernuftige manier waarop deze tentoonstellingsruimte gebouwd is: 16 grote aanhangwagens worden naast elkaar opgesteld en vormen tezamen een perfecte zaal. Elke wagen is een normale DAF wagen, met vaste kopwand en scharnierbaar dak. Tijdens

ledig kan de expositie uiteraard niet zijn - dan had men een tienmaal zo grote ruimte nodig! Dank zij de handige constructie, ook van het inwendige, echter, is 't betrekkelijk gemakkelijk de ruimte te vullen met die producten waarvoor men speciale belangstelling verwacht. Men kan dus zich telkens tot min of meer homogene groepen van artikelen beperken naar gelang de gebruikers die men verwacht.

Voor deze eerste tournee zijn uiteraard die producten gekozen, die het grote publiek het meeste zullen interesseren, waarbij er naar gestreefd is, ze zoveel mogelijk te demonstreren. Zo ziet men een fietswiel door de modder draaien om de hoedanigheden van de fietslampjes te tonen, men ziet zelfs het ontleden en weer opbouwen van het televisiebeeld schematisch uitgevoerd, de werking van een platenspeler kan men in een spiegel volgen, telhuizen kan men in werking zetten, het trouble light en de autoradio werken en wat al niet. Zelfs de onhoorbare gids (waarover wij uitvoerig schreven bij de ingebruikneming in het Stedelijk Museum) is in de zaal aanwezig!

Radio- en televisietoestellen ontbreken zomin als koelkasten, electronenbuizen, scheerapparaten, filmapparaten - ja, wat was er niet.

Het nieuwste van het nieuwste werd zelfs gedemonstreerd: de hetelichtmotor. Hoewel betrekkelijk gedwongen door de omstandigheden - in het rampgebied bewees de hetelichtmotor haar groot nut, en doordat er in enkele

Dit is de speciaal geconstrueerde generatorwagen van waaruit de tentoonstelling van licht voorzien wordt

bladen over geschreven werd, kon men ze niet langer verdonkeremanen. Wat men schijnbaar nog wel had willen doen. Helaas werd dan ook geen enkel technisch gegeven medegedeeld; we konden alleen constateren dat 't ding uitermate klein is (naar schatting ongeveer $60 \times 60 \times 20$ cm), dat het in werking stellen zeer simpel geschiedde met twee vlammetjes en aantrekken met een touwtje als een buitenboordmotor, dat ze brandt op petroleum of benzine, dat ze na het aanlopen zeer weinig trilt en zeer weinig geruis maakt. Uit de opgedane ervaring werd alleen vermeld dat de motor geschikt is voor continuebedrijf en dat het hier getoonde type bedoeld is voor stroomlevering op plaatsen waar een andere stroombron ontbreekt.

Hoewel we dus onze verdergaande nieuwsgierigheid moeten bedwingen wat deze hetelichtmotor betreft, is de rest van deze rijdende tentoonstelling zeker de moeite van een bezoek waard. Zowel vakman als leek zullen aan een bezoek hun genoeg vinden.

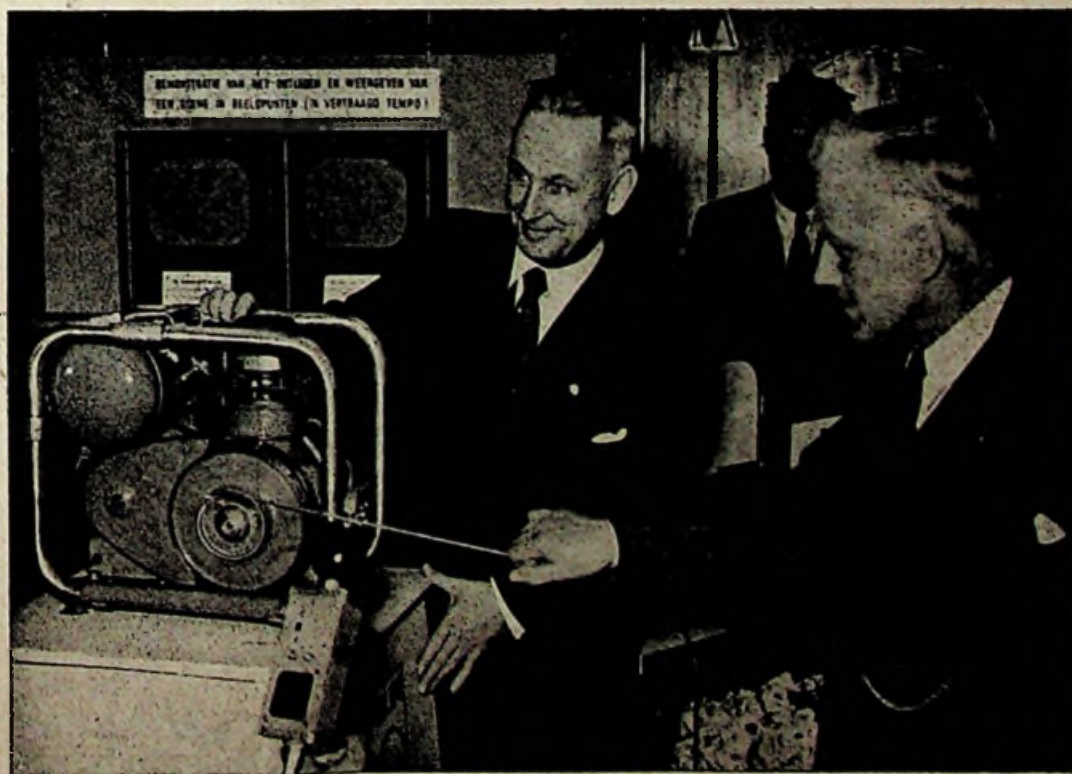
Interieurfoto van de rijdende tentoonstelling

het transport gaat dit dak omlaag en de open zijanten worden met zeilen afgedekt. Op de plaats van bestemming worden de wagens naast elkaar gezet, de daksegmenten omhooggedraaid en het geheel tot een grote „tentwagen" aangevoegd. Wanden en dak bestaan uit vier verschillende lagen, waardoor het geluid van buiten geheel geïsoleerd en inwendig een goede acoustiek verkregen wordt.

Drie diesel-electrische aggregaten voor stroomopwekking zijn ondergebracht in een speciaal hiervoor gebouwde wagen. Elk van deze aggregaten heeft een vermogen van 60 pk (40 kW, 230/220 V), de maximale piekbelasting bedraagt 100 kW. De normale belasting echter is 80 kW, 50 voor verlichting en 30 voor verwarming. De zaal wordt verlicht met 560 fluorescentiebuislampen en 40 spotlights. Alle 16 wagens zijn doorverbonden zodat de gehele verlichting van één punt uit bediend kan worden. Daarnaast bevinden zich in de zaal 200 stopcontacten voor demonstratiedoelinden. In totaal werden 10 km kabel verwerkt; onder de wagens bevinden zich 336 koppelstukken waardoor 1250 doorverbindingen kunnen worden gemaakt.

Boven in de hall is een filmcabine ingebouwd, verder heeft het bouwwerk een eigen keuken, eigen waterleidinginstallatie. Aangebracht zijn acht ventilatoren voor luchtverversing zodat het verblijf in de zaal aangenaam is, ook al wordt het druk met bezoekers.

En wat de eigenlijke tentoonstelling betreft: men ziet hier nu eens in klein bestek het voorname bij elkaar wat dit concern maakt. Vol-

Burgemeester d'Ailly van Amsterdam start de hetelichtmotor, waarover verder niets bekend gemaakt wordt.

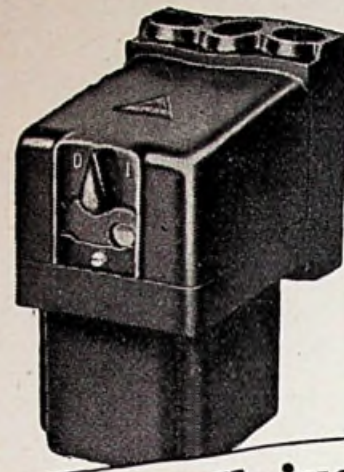
Verhoogt Uw omzet!
Verkoopt

ITHO
**PLAFOND- RING- RAAM-
VENTILATOREN**

Onmisbaar in :
Restaurants, bars, fabrieken,
laboratoria, werkplaatsen, can-
tines, garages, kantoren, wacht-
spreek- en woonkamers, keu-
kens, vergaderzalen.

3 jaar garantie
Levering via de groothandel

ITHO-SCHIEDAM

Fanal Universal 108
Afstand- of motorbeveiligingsschakelaar

Uitvoerige brochure
op aanvraag verkrijgbaar

In lucht of olie
schakelend
Evenals alle andere
Fanal-apparaten biedt
ook deze schakelaar
U de hoogste
bedrijfszekerheid

Fabrieksagent:

ELECTRO IMPORT

POSTBUS 60 • ZAANDAM • TEL. K 2980-2146

NIKO DOET 'T GOED!

Montageplaat

Benodigde
schakelaars en/of
wandcontactdozen

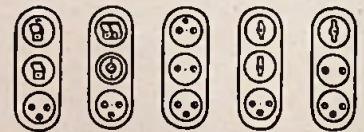
Afdekkap

Afsluitplaatjes

Ook de NIKO-Opbouwcombinatie is dé ideale oplossing voor *alle* situaties, waarin schakelaars en wandcontactdozen tezamen gemonteerd moeten worden. Door de *drie-voudige* combinatie-mogelijkheid blijkt de toepassing in de praktijk onbegrensd!

Enkele van de vele manieren, waarop de NIKO-combinatie kan worden toegepast.

alle onderdelen leverbaar in glanzend ivoor en bruin.

Zowel in twee- als drie-voudige combinatie leverbaar

WAT NIKO FABRICEERT IS GOED GECONSTRUEERD!

Stofzuigers

Bezien met huisvrouwen-oog

De detaillist die stofzuigers verkoopt heeft uiteraard met huisvrouwen te maken. Kennis van het standpunt der dames behoort dus tot de gewenste vakkennis. Hieronder volgt een bijdrage daartoe.

Technische gegevens nodig

Of het nu aan de fabrikant ligt of aan de detaillist, ik weet het niet. Maar een feit is, dat technische gegevens over de stofzuigers, praktisch nimmer verstrekt worden. Dat is zeker niet in overeenstemming met de behoeften van onze branche.

Technische gegevens van lichtbronnen, electromotoren, schakelapparatuur en dergelijke worden in overvloed verstrekt en besproken. Dat hieraan voldoende aandacht wordt besteed, is mede oorzaak van het feit dat deze artikelen buiten de warenhuissfeer blijven. Deskundigheid blijft altijd de voornaamste factor bij de verkoop. En marktordening heeft geen zin, wanneer er geen detailgroep met voldoende kennis van zaken aanwezig is. Zeker: financiële draagkracht, voldoende voorraad, verkoopprijs, betrouwbaarheid zijn voornaamste factoren voor de zich vestigende detaillisten. De functie van detaillist is in onze huidige maatschappij echter dan alleen gerechtvaardigd, indien hij de deskundige raadsman van de verbruikers is.

De opvoeding tot deskundige op het gebied van huishoudelijke elektrische apparaten is zeker niet makkelijk. Wel is de technische literatuur, in 't algemeen, zeer uitgebreid; en de eisen aan ingenieur, techniker, installateur en electro-winkelier worden, terecht, steeds hoger gesteld. Maar technische oriëntatie omtrent huishoudelijke apparaten ontbreekt vrijwel geheel.

Wel wordt aan de veiligheid voldoende aandacht besteed, maar de doelmatigheid, het rendement, de achteruitgang gedurende gebruik, de vormfactor, de hanteerbaarheid, dit zijn allen punten die of niet worden gepubliceerd of niet worden onderzocht. En wanneer de efficiency van huishoudelijke apparaten wordt besproken, dan is het vrijwel geheel op initiatief van huishoudelijke voorlichtingsinstanties.

Bij een nieuwe verlichtingsbron is het toch ook de fabrikant en, via deze, de installateur als verlichtingsdeskundige, die de gegevens verspreidt omtrent lichtopbrengst, kleurwaarde, rendement e.d. Het zal dus nodig zijn, dat op het gebied van oriëntatie en documentatie meer wordt gedaan.

De verschillende gegevens wijzen uit, dat momenteel een jaarlijkse omzet aan stofzuigers wordt behaald van een kleine 20 miljoen gulden. Me dunkt, dat aan menig artikel met minder omzet, meer aandacht wordt besteed.

Oriëntatie omtrent eisen

Om uw en mijn gedachten omtrent de stofzuigers op gang te brengen, zijn het vorige

artikel: *Een stofzuiger is geen luchtballon* en dit artikeltje geschreven.

In 't kort kwam het voorgaande hierop neer:

Onafhankelijk van het type stofzuiger, komt de werking steeds neer op een sterke luchtstroom, die in staat is stof en zand mee te voeren. De sterke luchtstroom is afhankelijk van een motor met groot luchtverplaatsingsvermogen. De zuighoogte zegt dus weinig omtrent deze luchtverplaatsing. Verder zijn van invloed op de luchtstroom: de remmende invloeden (verstoppingen, bochten in de slang en andere luchtweerstand) en de stand van de luchtstroom t.o.v. het te verwijderen vuil en stof (steeds moet zoveel mogelijk luchtstroom ten bate van het stoftransport werkzaam zijn). Na deze algemene bespreking, kunnen we ons afvragen: welk type stofzuiger voldoet, principieel, het best aan de gestelde eisen van: maximum luchtverplaatsing, minimum luchtweerstand en juiste stand van de zuigmond?

Allereerst bezien we daartoe

De ketelmachine

Hier is een ruime plaats voor de ventilator aanwezig, zodat deze een grote diameter kan bezitten en daarmee een groot luchtverplaatsingsvermogen. Een grote luchtstroom is het gevolg. We kunnen ons hierbij dan ook de luxe veroorloven van brede stofzuigerslang en grote zuigmond. De luchtstroom plus het stof passeren na de stangen en de slang, een ketel, waarin het stof achterblijft. Het stof wordt tegengehouden door een filter dat om de motor is aangebracht, zodat een gezuiverde luchtstroom de motor en ventilator passeert en zo nodig koelt. Doordat het zwaardere vuil in de ketel valt en het stoffilter een groot oppervlak bezit, wordt verstopping van het filter voorkomen. Een blijvende sterke luchtstroom en goede koeling zijn daarvan, ook bij groot stoftransport, het resultaat.

Hiertegenover staat het bezwaar dat de huisvrouw de onvangrijke ketel niet erg op prijs stelt; dit bezwaar doet zich gelden vooral bij het bewerken van trappen. Dat dit bezwaar erg meetelt, blijkt wel uit de geringe vraag naar dit model, vooral voor het normale huishouden.

De steelmachine

Op wielen, met uitwendige stofzak. Het meest typische van dit toestel is, dat de luchtstroom met het stof eerst de ventilator met motor passeert en daarna gezuiverd door de grote stofzak, in de omgeving uitkomt. Voordelen vooral: ruime stoffilter (tevens stofzak), waarbij steeds een groot gedeelte vrij is voor doorlating van de lucht. Verder de vaste stand van de zuigmond t.o.v. het vloerkleed, waardoor bij juiste instelling, goede stand verzekerd is.

In de zuigmond is tevens gelegenheid voor het onderbrengen van een borstel- en eventueel

klop-inrichting. Als nadelen moeten worden genoemd: de onbereikbaarheid van het stof dat zich onder lage meubels bevindt en het meestal omslachtige werk van slangbevestiging, waardoor het reinigen van meubelbekleding en traplopers nogal bezwaren oplevert. Technisch is een bezwaar dat de ongezuiverde lucht, motor en ventilator koelt, zodat vervuiling spoedig kan optreden. Bij het opnemen van zwaardere delen (spijkers e.d.) is beschadiging van de ventilator niet uitgesloten.

Voor grote, vast aangebrachte, vloerbedekkingen blijft het een goed model. Daarnaast zal de huisvrouw echter behoefte hebben aan een tweede stofzuiger voor meubels en trappen.

Het sleemodel

Hier komt de luchtstroom met stof tot in het stoffilter, dat tevens als stofberging dienst doet. De gezuiverde lucht gaat dan langs motor en ventilatoren. Als grootste voordeel beschouwt de huisvrouw de hanteerbaarheid voor het reinigen, zowel van vloerbedekking als trappen en meubels.

Practisch, vooral bij de nieuwste modellen met draaibare zuigmonden is: de bereikbaarheid van alle plaatsen zowel op als onder de meubels. De stofzak is eenvoudig te ledigen. Het grote bezwaar is deze stofzak, die tevens stoffilter is. Het doorlatend vermogen voor de gezuiverde lucht vermindert spoedig, waardoor een extra luchtweerstand wordt ingeschakeld. Niet alleen geregeld ledigen, maar ook zonodig schoonkloppen zal daarom moeten plaats vinden, om de sterke luchtstroom te kunnen handhaven en oververhitting van de motor te voorkomen. De kwaliteit van de filterdoek (stofzak) is dan ook minstens van zoveel belang als die van een stevige, royaal geconstrueerde motor.

Als laatste is nog aan de beurt de

steelmachine met ingebouwde stoffilters.

Het principe komt meestal neer op dat van de ketelmachines. Dus een stofemmertje en een beschermende hoed, als stoffilter, om de motor. De huisvrouw mist hierbij de slangen, terwijl de machines zodanig zijn geconstrueerd dat ook trappen en meubels erna behandeld kunnen worden. Daartoe moet de motor een licht gewicht hebben en omzetting van steeltot handmodel moet vlot kunnen geschieden. Nadelen zijn: het dragen van het gehele motorgewicht; de druk die door het motorgewicht wordt uitgeoefend op zuigmond en kleed; de uit de aard der zaak zo licht mogelijke constructie van de motor, waardoor het luchtverplaatsingsvermogen lager is dan bij slede-modellen e.a. De eenvoudige opbergmogelijkheid, het vlug ter beschikking hebben zijn echter argumenten, die het model vooral voor kleinbehuisden zeer aantrekkelijk maken.

Dit was een vogelvlucht over bestaande types voor huishoudgebruik. 't Praatje was nogal huishoudelijk. Maar sinds we een hooglerares bezitten in de huishoudkunde kunnen we, zonder ons te schamen, openlijk over deze kunde spreken. 't Huishoudelijk ambacht is niet alleen een der zwaarste, maar in 't moderne leven een der ingewikkeldste en het vereist zeer veel intelligentie. Laten wij, door degelijke oriëntatie ons steentje bijdragen, voor een prettiger leven van de huisvrouw en . . . van degenen die aan haar zorg zijn toevertrouwd. AD.

AEG

Magnetophon

De meest volmaakte tape-recorder

N. V. ELECTRICITEITS MAATSCHAPPIJ AEG
AMSTERDAM - C. / TEL. 45712 (6 lijnen) / FREDERIKSPLEIN 26

Uit landen achter het ijzeren gordijn
komen schakelaars en stopcontacten
onder de naam

Stotz-Kontakt of **Kontakt**

Er wordt met nadruk op gewezen
dat deze niets te maken hebben
met de originele producten van

Stotz-Kontakt G.m.b.H.
te Heidelberg,

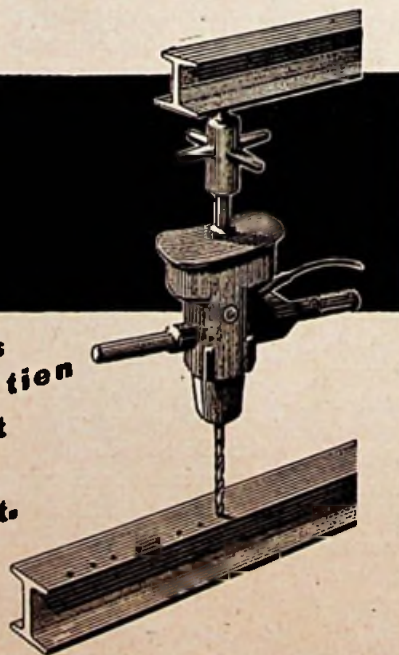
die door de KEMA zijn goedgekeurd
en in de handel worden gebracht
door

E. M. Electrostoomb N.V.

en de bekende STOTZ-KONTAKT
grossiers.

Wie rekest,
neemt een V.D.H.
Op V.D.H.
kan je rekenen!

Minstens 10 x zo snel als
een handboor. Geen tien
handboren presteren wat
één V.D.H. in een
bepaalde tijd doet.

24 uur service

Een van de belangrijkste voordelen van die uit-
stekende in Nederland geconstrueerde V.D.H.
boormachines is, dat een volledige deskundige
revisie door de fabrikant nooit meer dan 24
uur vraagt.

R.S. **STOKVIS** & ZONEN N.V.

JAVASTAAL - STOKVIS N.V. - DJAKARTA

VERKOOP van goederen en diensten

**doe iets
maar
doe het goed**

Wij kunnen de indruk niet van ons afzetten, dat de middenstand lijdt aan een, voor deze tijd funeste, overbescheidenheid. Individueel en collectief. Dit geldt zowel voor handelaren als ambachtslieden.

Beider functie in het maatschappelijk leven, tevens de bron waaruit zij hun bestaan moeten putten, is: verkopen. De detaillist verkoopt goederen; de ambachtsman verkoopt diensten. En in de electrotechnische branche mag gezegd worden dat deze beide functies in zeer veel gevallen in een persoon of zaak verenigd zijn.

Maak uw zaak bekend

Dezer dagen zagen wij een brochure aangekondigd welke tot titel zal hebben: Maak uw zaak bekend. Deze leus (dit bevel) nu is wat wij ook onze lezers op het hart wilden binden. Lang is de tijd voorbij dat in een dorp of stadswijk iedereen, iedereen kende; dat het aantal winkels en bedrijven tamelijk beperkt was en het publiek a.h.w. „vanzelf” bij de juiste man terecht kwam.

Al behoeven we het verschijnsel uit maatschappelijk opzicht misschien niet al te sterk te betreuren, een feit is dat er, ook in onze branche, winkels en werkplaatsen betrekkelijk vlak op elkaar gevestigd zijn. En, in zover het publiek hiervan al voegelijk op de hoogte is, kan het niet beoordelen wie de beste vakman is, wie het best gesorteerd is en bij wie men precies voor bepaalde goederen of diensten moet zijn.

Vanzelfsprekend heeft dit tot gevolg dat, als de stofzuiger gerepareerd of geheel vervangen moet worden, men „maar ergens binnenloopt” — ook al is de betreffende zaak meer op electro-acoustiek ingesteld en voert men stofzuigers als bijzaak.

De buurt in

Persoonlijk hebben wij reeds jarenlang de volgende ervaring opgedaan. Toen we, nu bijna zes jaar geleden, in onze huidige woning trokken, kwamen zich voor leveranciers melden: bakker, slager, melkslijter en kruidenier. Met groenteman en andere mogelijke leveranciers, schitterden de electriciteitsvakmensen door afwezigheid — terwijl er enkelen vlak rondom ons gevestigd waren. En terwijl toch een kind kan begrijpen: wanneer ergens nieuwe bewoners komen, zijn er karweitjes op te knappen. De bestaande lichtleiding zal waarlijk niet geheel voldoen aan de verlangens van de intrekende huisvrouw; ze zal nieuwe schakelaars, lichtpunten en stopcontacten wensen; wellicht zal er een radio geplaatst moeten worden. Ook is er een reële mogelijkheid dat er lampen gebroken zijn of anderszins iets uit de duizend-en-een artikelen welke onze branche omvat geleverd moet worden.

Alleen aan de sector electrotechniek kost een verhuizing al spoedig enkele tientallen gulden, welke in ons geval naar een vakman of een geheel andere stadswijk gingen.

Niet slechts voor nieuwkomers

Wanneer er bij het eerste binnenkomen van

de huisvrouw, een prettig briefje gelegen had van een winkelier of ambachtsman uit de buurt, zou er een zeer grote kans geweest zijn dat die de opdracht gekregen had. En de moeite is toch niet zo erg groot, om briefjes in voorraad te hebben: „Aan de toekomstige bewoners van pand”

Een klein briefje bij het eerste binnenkomen kan direct resultaten hebben, het is echter niet de enige wijze om uw zaak in de omgeving bekend te maken en te houden.

Laat ons er bij vertellen dat in de tijd dat wij in hetzelfde huis wonen, er geregeld briefjes of drukwerken van allerlei zakenmensen bezorgd worden. Sommigen zien er weliswaar zo onogelijk uit dat ze eer een anti-reclame vormen, maar een foutieve uitvoering zegt nog niets tegen het systeem.

Van alle in de omgeving gevestigde electrotechnische zaken kunnen we ons echter niet herinneren, ooit iets gezien te hebben!

Terwijl er gelegenheden genoeg geweest zijn. We wijzen bijvoorbeeld op de eerste televisie-uitzending van Lopik. In minstens drie winkels, over slechts twee straten verdeeld, stond een ontvangtoestel opgesteld en werd gelegenheid gegeven zelfs binnen te komen kijken . . . aan wie het zelf vroegen!

Een winkelier die zijn buurtgenoten ook maar enigszins kende, zou geweten hebben, wie hij persoonlijk moest uitnodigen om een avond bij te wonen. Ook al was er niet direct aan al deze mensen een duur toestel te verkopen — van menigeen die er nu wel zat stond bij voorbaat vast dat ze alleen door nieuwsgierigheid gedreven werden en nimmer tot kopen zouden overgaan.

Periodieke mededelingen

In menig opzicht, geloven wij, kunnen detaillist en ambachtsman een voorbeeld nemen aan veel fabrikanten en groothandelaren.

De besten en actiefsten onder dezen stellen zich immers ook maar niet tevreden met afwachten tot de detaillisten bij hen komen. Ze richten zich periodiek tot hun afnemers om hen op de hoogte te houden van alles wat ze te bieden hebben. Prijslijsten, folders, kaarten, wat al niet wordt er bij honderdtallen rondgestuurd. Indien een detaillist niet weet, tot wie zich te wenden om aan goederen of materiaal te komen, is dit meestal niet de schuld van de grossier (die naast al deze folders en zo meer ook nog geregeld in de vakpers adverteert). Hij zal dan zelf wel onoplettend geweest zijn in het bestuderen van zijn materiaal.

Ditzelfde nu kan niet gezegd worden van het grote publiek, als dit detaillisten of ambachtsmensen zoekt. Het is te veel gevraagd, wanneer men wil stellen dat het publiek zelf op zoek moet gaan naar de beste vaklieden. Deze moeten zich, integendeel, bij het publiek bekend maken.

Gelegenheden te over

En er zijn daartoe zo veel gelegenheden.

Geregeld verschijnen er nieuwe en verbeterde

electrotechnische huishoudelijke en andere gebruiksvoorwerpen op de markt. Men kan zich levendig indenken dat mensen die bijv. een ouderwetse broodrooster (waarin weinig gelijkmatigheid in het bruinworden te bereiken is) niet wilden bezitten, wel over aanschaf van een moderne automatische zullen gaan denken . . . als ze weten dat deze bestaan. Dit voorbeeld geldt als een voor tientallen. Wie twintig jaar geleden bezwaren had tegen onnauwkeurigheden of onjuistheden van een bepaald apparaat, zal door de perfectie van het nieuwe apparaat wellicht „bekeerd” worden . . . als hij (zij) ervan op de hoogte is.

Hebt u er wel eens aan gedacht, in uw eigen omgeving de mensen van deze perfectie op de hoogte te brengen? Het vereist toch niet zo heel veel moeite, om dit op een aantrekkelijke manier te doen.

Dat iemand vandaag een bepaald apparaat of toestel niet gebruikt, is geen bewijs dat hij niet tot gebruiker te maken is! Indien hem (haar) het verschijnen van een geperfectioneerd model op prettige wijze bekend gemaakt wordt, bestaat er veel kans zelfs, dat hij wel te winnen is.

Waarom zou dit niet kunnen geschieden: ten eerste periodiek — als er bijv. elke twee of drie maanden een aardige verhaal maakt over de in die tijd bij u verkrijgbaar gestelde dingen. Ten tweede bij speciale gelegenheden als verjaardagen, bruiloften, vader- of moederdag — indien u enige tijd ervóór een speciaal daarop afgestemd rondschrijven laat bezorgen waarin op toepasselijke zaken gewezen wordt. Zo zijn er, voor wie zijn omgeving enigermate kent en zich wat moeite getroost, in een jaar heel wat gelegenheden te bedenken om alle bewoners van uw omgeving weer eens op uw zaak attent te maken.

Goed of . . . niet

Tenslotte echter een zeer besliste waarschuwing voor wie dit systeem willen gaan toepassen: men doe het goed of anders liever niet. Boven werd reeds opgemerkt: men vindt af en toe reclamefolders in de bus die zeer zeker een anti-reclame vormen. Vodjes van papiertjes, onleesbaar getypt of gestencild, in zinsbouw waar je van rilt, dat zijn dingen die beslist geen klanten naar uw zaak lokken.

Uw brieven en mededelingen behoeven geen juwelen van stijl te zijn, maar ze dienen vlot en behoorlijk gesteld en op een duidelijke, goedleesbare wijze uitgevoerd te zijn. Kunt u dat niet zelf verzorgen, roep dan hulp van iemand anders in. Is die ook niet te verkrijgen, dan kunt u beter een dergelijke actie even uitstellen dan er te vroeg en te slordig mee te beginnen. Hebt u uw eigen naam eenmaal een duw naar beneden gegeven, dan is het dubbel moeilijk, dit weer te herstellen met duwen naar boven.

Ga aan de gang, maar ga goed aan de gang!

INLICHTINGENDIENST

Wie is de leverancier van Londex relais, vraagt een lezer. Opgaven gaarne aan de redactie.

Wie is de leverancier van Nedoptifa en van Ballerup weideafrasteringsapparaten?

Wie is de fabrikant of importeur van Asko zwakstroom-materiaal (relais en schel-lenmateriaal)?

Het
nieuwste!

Tikkende electrische pendules

Omschakelbaar
220-110 volt

Met papier
geïsoleerde
kabels voor
zwak- en
sterkstroom

N.V. NEDERLANDSCHE KABELFABRIEK, DELFT

W. SCHUURMAN N.V. — ALKMAAR — HOFPLEIN

Ook voor
DRAKA, A.E.G.,
PHILIPS, HAZEMEYER,
STOTZ KONTAKT
en nagenoeg al Uw
andere behoeften.

Als vertegenwoordigster voor
DIJKSTRA'S KAPPEN & ORNAMENTENFABRIEK TE HAARLEM
kunt U onze Heren op de Jaarbeurs wederom op de vaste stands 1040,
1043, 1044 en 1046, Gebouw Vredenburg, aantreffen.

DAMEVO & ORIGINEEL

W. SCHUURMAN N.V. — Telefoon 2044

GARDY

Uccle-Calevoet
Brussel
Dieweg 3

Wij zijn op de
a.s. Voorjaarsbeurs
aanwezig met een zeer
interessante collectie

hoog- en laagspanningsmateriaal

★

Vert. voor Nederland:
**N.V. Kamphuijs
en Oosterbaan**

N.Z. Voorburgwal 286
AMSTERDAM

Scheidingschakelaars

Olieschakelaars

Steun- en doorvoerisolatoren

Veiligheden

Meettransformatoren

Installatie-schakelmateriaal

Paketschakelaars

Schakelaars voor fornuizen,
wasmachines etc.

Zekeringhouders

Wij verwachten U
gaarne op onze Stands

Hal Q no. 19 - 59

terrein Croeselaan

MEDEDELINGEN VAN HET**BEDRIJFSORGAAN ELECTROTECHNISCH****AMBACHT EN****DETAILHANDEL****SECRETARIAAT:****MAURITSKADE 45, DEN HAAG****Spertijdbeschikking voor het metaalbewerkingsbedrijf**

Eveneens heeft de Staatssecretaris van Economische Zaken, blijkens een mededeling d.d. 26 Januari 1953 nr. 45490 MSW van het Directoraat-Generaal voor de Middenstand een spertijdbeschikking voor het metaalbewerkingsbedrijf uitgevaardigd, luidende:

De Staatssecretaris van Economische Zaken, gelet op artikel 1, vijfde, zesde en zevende lid, en artikel 10, eerste lid, van de Vestigingswet Kleinbedrijf 1937 (Stbl. 619), zoals deze is gewijzigd, laatstelijk bij de Wet op de economische delicten (Stb. 1950, K 258); gezien het desbetreffende voorstel van de Middenstandsraad van 30 October 1952, besluit:

1. deze beschikking verstaat onder:
A. uitoefening van het metaalbewerkingsbedrijf:

het ten behoeve van het publiek verrichten dan wel in eigen onderneming doen verrichten van één of meer der navolgende bewerkingen van metaal: machinebankwerk, draaien, fraisen en schaven;

B. uitoefenen van het metaalverwerkingsbedrijf:

het ten behoeve van het publiek dan wel in eigen onderneming doen verrichten van één of meer der navolgende werkzaamheden: persen, stampen, forceren en zetten van metaal.

2. Onder uitoefening van het metaalbewerkingsbedrijf en uitoefening van het metaalverwerkingsbedrijf wordt niet verstaan het ten behoeve van het publiek verrichten of doen verrichten van werkzaamheden, als onder 1 genoemd, als onderdeel van werkzaamheden, verricht in de uitoefening van een ander bedrijf van ambacht of kleine nijverheid, ten aanzien waarvan de Vestigingswet Kleinbedrijf 1937 toepassing vindt, of in de uitoefening van het bedrijf van de vervaardiging van kleine muziekinstrumenten.

3. Het is verboden een inrichting, bestemd of mede bestemd voor de uitoefening van het metaalbewerkings- of het metaalverwerkingsbedrijf, voor zover die uitoefening betreft, te vestigen zonder vergunning van de Minister van Economische Zaken.

4. Het onder 3 bepaalde vindt overeenkomstige toepassing ten aanzien van de uitbreiding van het in een inrichting uitgeoefende bedrijf met het metaalbewerkings- of het metaalverwerkingsbedrijf, zomede ten aanzien van de voortzetting van het in een inrichting uitgeoefende metaalbewerkings- of metaalverwerkingsbedrijf in geval van wijziging in de personen van ondernemers of beheerders.

's-Gravenhage, 26 Januari 1953.

(Vervolg B.A.D.-mededelingen blz. 107)

Noordgouwe constant verlicht

Het dorp Noordgouwe op Duiveland heeft wel een zeer eigenaardig gevolg van de ramp mee te maken: minstens veertien dagen lang hebben zo ongeveer alle verlichtingen (en wellicht andere toestellen) gebrand. Toen op 4 Februari bevel tot evacuatie gegeven werd was er storing in de leiding, welke daags na hun vertrek werd opgeheven. Omdat de toegang tot de woningen niet geforceerd mocht worden, brandden de lampen maar door...

Juridische perikelen**VRAAGBAAK OP JURIDISCH TERREIN**

onder leiding van Mr. H. Warners

Voorschot werkloosheidspremie

Vraag: De bedrijfsvereniging van de Kleine Metaalnijverheid te 's-Gravenhage eist van mij betaling van een voorschot op de werkloosheids- en wachtgeldpremie. Aangezien ik echter sedert Aug. 1951 geen personeel, dat voor premieberekening in aanmerking komt, in dienst heb, meen ik dat ik deze premie niet behoeft te betalen. Ter verduidelijking van mijn standpunt deel ik u mede, dat de Raad van Arbeid, om dezelfde reden, geen premiebetaling verlangt.

Bedoelde bedrijfsvereniging heeft thans een verzoek gericht tot de kantonrechter te Den Haag om mij tot betaling te dwingen door middel van dwangbevel. Ik heb hiertegen direct bij genoemde kantonrechter bezwaar gemaakt. Nu ontving ik van de griffier een beschikking hierover; waarin de zaak wordt verwezen naar de gewone terechtzitting, alwaar ik persoonlijk of bij gemachtigde word verwacht. Wat raadt u mij aan te doen in dit geval?

Antwoord: U kunt gerust zelf naar de kantonrechter gaan en hem uitleggen, dat u niet voor betaling van werkloosheids- en wachtgeldpremie in aanmerking komt. Wél raad ik u aan, alles wat u wilt zeggen van te voren op te schrijven en aan de kantonrechter over te leggen. Dit heeft altijd twee voordelen:

1. Wanneer u wat van uw stuk gebracht wordt, kunt u aan de hand van dit geschrift de draad van uw betoog weer opvatten.

2. Mocht u iets vergeten mede te delen, dan ligt dat toch in het schriftelijke stuk verankerd en moet de kantonrechter bij het geven van zijn uitspraak daarmee rekening houden.

Is het u bovendien niet mogelijk een schrijven van de Raad van Arbeid over te leggen, waaruit zijn standpunt blijkt, dat u geen personeel in dienst hebt, dat voor premiebetaling in aanmerking komt? Tenslotte zijn de bedrijfsverenigingen de verlengstukken van de Raad van Arbeid en wanneer de R.v.B. u niet aansprakelijk acht, zal de bedrijfsvereniging dat standpunt moeten volgen.

Van algemeen belang voor alle lezers is, uit dit geval te zien, hoe een procedure bij dwangbevel verloopt, waarover nogal eens vragen worden gesteld. Het betreft hier een bedrag van f 37,20. De eisende partij vraagt aan de kantonrechter om voor dit bedrag een dwangbevel uit te geven tegen de schuldenaar. De zgn. schuldenaar, verschenen zijnde, verweert zich tegen dit verzoek met de mededeling, dat hij niet verplicht is te betalen, omdat hij niet onder de desbetreffende wet valt.

De kantonrechter vindt derhalve de zaak te gecompliceerd worden en weigert het dwangbevel af te geven, maar verwijst partijen naar de gewone terechtzitting, waar zij beiden gelegenheid krijgen over en weer uitvoerig hun standpunt kenbaar te maken, waarna de kantonrechter normaal vonnis zal wijzen.

EEN BUSCH-JAEGER-SCHAKELAAR

EEN KWALITEITS-SCHAKELAAR

A 103

Dit van ouds bekende materiaal wordt geleverd door:

W. HELMS	Amersfoort	Nieuwstraat 17
W. HELMS	Deventer	Walstraat 17-19
N. V. INGENIEURBUREAU DOORMAN	Rotterdam	Mauritsweg 59
BRINKMAN & GERMEERAD N. V.	Enschede	Walstraat 35
W. HAAS	Heerlen	Kempkensweg 3
ANT. KASDORP	Roermond	Venloseweg 4
N. V. ELECTRO OFRA	Venlo	Straelseweg 37-39
J. K. BUSBROEK	Zwolle	Kemperstraat 9
ROOD & KAHLE	Bergen op Zoom	Polderstraat 40
GEBR. van d. VEEN	Leeuwarden	Grote Kerkstraat 15
N. V. SCHOLTEN'S HANDELSMAATSCHAPPIJ	Haarlem	Nieuwstraat 15
N. V. GEMA	Groningen	Oude Boteringestraat 57
H. C. J. VREDENBURG	Mengelo	Willemsstraat 63

Het **ALLERNIEUWSTE**
op het gebied van **WIKKELDRAAD!**

Wat is POVIN??

DE nieuwe wikkeldraad voor iedere fabrikant en wikkelaar die met zijn tijd meegaat.

WAAROM??

POVIN geeft ruimtebesparing, de grootste bedrijfszekerheid, grote mechanische sterkte, grote chemische bestendigheid.

Vraagt gratis monsters

POVIN-draad is op alle punten superieur!

Wat voor draad
U ook mocht
nodig hebben-

maakt het!

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO - HOLLAND
57564

INSTALLATIE-MATERIALEN

ELECTRO-MOTOREN

SCHAKEL- EN VERDEELKASTEN

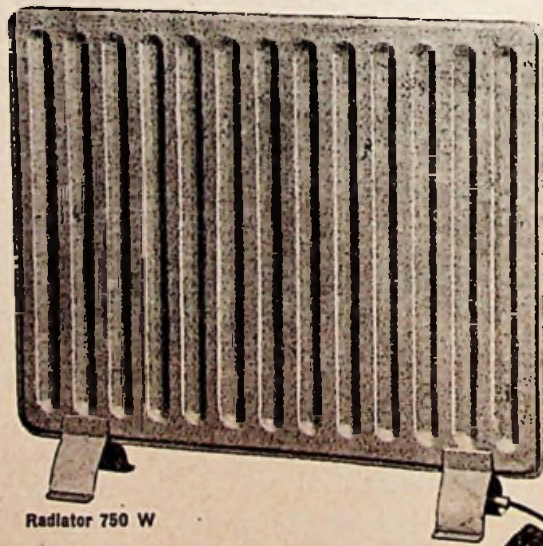
AUTOMATISCH SCHAKELMATERIAAL

N.V. Handelmaatschappij

ELECTRO METAAL
D.C.v. Rijn

Piet Heinstraat 102 - Telefoon 334366 - DEN HAAG

EEN **SINUS** PRODUCT:
Electrisch verwarmde Plaatradiatoren

KEMA-GEKEURD

Radiator 750 W

- * Modern
- * Hygiënisch
- * Korte opwarmtijd
- * De ideale verwarming

Leverbaar in 750 watt;

Afmeting 600x747x20mm; Prijs Fl. 88,— bruto.

Tevens in 1500 en 1750 watt;

Afmetingen 600x1147x20 mm; Prijs Fl. 110,— bruto.

Levering ult voorraad.

SINUS - ZEIST

VAN REENENWEG 63

Afd. Electriche Verwarmingstechniek — Telefoon K-3404-3455

E. R. M. - OMROEP

Na vijftig jaar stoer gezwogen te hebben voor het grootmaken van de onderneming Esko, ging de heer W. M. ter Haak, een dag feestvieren. Op 3 Maart nl. herdacht hij met een groot getal zakenvrienden en relaties dit 25-jarig bestaan in een drukbezochte receptie. Daarna is het werken alweer normaal doorgegaan.

⊙

Het Technisch Handelsbureau Van Hulst, verzoekt ons, bekend te maken dat het kantoor van de onderneming sinds 12 Februari gevestigd is te Weesp in de P. J. Troelstralaan 3. Men noteer dit nieuwe adres indien dit nog niet gebeurde.

⊙

Een in het Engels gesteld bulletin van Culimeta, Weteringkade 47, Den Haag, verschaft uitvoerige inlichtingen over Vidallex isolatiematerialen. Hiervoor heeft deze onderneming de alleenverkoop voor het continent verworven. Een zestal leverbare uitvoeringen wordt omschreven, dusdanig dat ieder verbruiker zijn keuze kan maken.

In een naschrift wordt nog eens gewezen op het langzamerhand allerwege bekende Fiberglas.

⊙

De technische groothandel Nema meldt dat ze een nieuw pand betrokken heeft, Venne 138-140 te Winschoten.

Zoals wellicht bekend, is Nema feitelijk voortgekomen uit een vroeger radiodistributiebedrijf, in 1936 begon men op bescheiden schaal met een groothandel. Deze kon al spoedig allerlei electro-technische materialen in het leveringsprogramma opnemen. Ook de oorlogsterugslag werd na 1945 door hard werken spoedig overwonnen. Zelfs kon men er toe overgaan, exclusieve opdrachten aan bepaalde fabrieken te geven en belangrijke vertegenwoordigingen uit het buitenland aan te trekken, zodat het huidige leveringsprogramma uiterst veelzijdig is.

Vanaf half Maart houde men rekening met bovengenoemd nieuw adres.

⊙

Er zijn prijscouranten en prijscouranten. Wij hebben wel eens geschreven over de moeilijkheid voor onze installateurs om het materiaal dat zij van leverancierszijde ontvangen, te bewaren voor later gebruik.

Zeer zeker geldt dit niet voor de prijscourant nr. 28 (1953) van *Odink & Koenderink N.V.*, fabriek van schakelmateriaal, Haaksbergen (kantoor en magazijnen Spiegelgracht 10, Amsterdam) welke wij zojuist ontvingen.

In feite zijn dit bijna perfecte voorbeelden, hoe de documentatie van leveranciers zou moeten zijn. Per artikel een of twee ruime pagina's, waarop een duidelijke afbeelding, korte opgave van toepassingsmogelijkheid en alle verlangde technische data.

Het gehele productieprogramma is verdeeld in twaalf groepen; de vellen van elke groep zijn vindbaar door gekleurde vlekken opzij (misschien zou het bekende uitsnijden iets gemakkelijker geweest zijn). Dit geheel in een stevige en keurige band – het bewaren is hier wel zeer eenvoudig.

In de hele prijscourant wordt met geen woord

„reclame” gemaakt; het boek zelf is echter volledig reclame. Een zaak die een prijscourant zo afwerkt, zal op de eigenlijke producten zeker niet nonchalanter zijn!

⊙

„Hier hebt u onze voorraad te Apeldoorn” is de fiere kreet welke prijkt op het nieuwe prijsfolder van N. V. Ingenieursbureau Frowijn & Co., Apeldoorn, Amsterdam, Den Haag enz.). En het blijkt dat die Apeldoornse voorraad niet gering is; motoren van vele types, schakelmateriaal, fluorescentiemateriaal, kabel en draad naar believen. Een prijscourant om te raadplegen.

⊙

Naast de reeds lang bekende E.C.-bode heeft Electrocentrum sinds kort een ander orgaan gesticht: De Pionier, wetenswaardigheden voor de getrouwen van Electrocentrum geheten. Helaas hebben wij het eerste nummer niet ontvangen; het tweede echter is een fris, opwekkend blad. Er blijkt uit dat E.C. zich het niet geringe doel gesteld heeft, met 500 verkopers vooruit te willen schieten in 1953. Dat dit pioniers moeten zijn, staat vast, maar even vast staat dat E.C. al het mogelijke doet om deze pioniers in hun arbeid te steunen. Het lijkt waarlijk niet onprettig, pionier van E.C. te zijn!

⊙

Wij ontvingen de Algemene Richtlijnen voor de tentoonstelling „Lastu”, die van 10-17 October 1953 in de Jaarbeurs-gebouwen te Utrecht door de Nederlandse Vereniging voor Las-techniek, Stadhouderslaan 102, 's-Gravenhage georganiseerd wordt.

Er hebben zich in principe reeds 57 deelnemers bereid verklaard aan deze grote lastentoonstelling deel te nemen en op nog meer deelname wordt gerekend.

De parterreruimten van de gebouwen 1, 2 en 3 zijn geheel gevuld en verdere ruimten staan nog ter beschikking.

Het laat zich aanzien, dat deze tentoonstelling een goed beeld zal geven van hetgeen de Nederlandse lasindustrie kan presteren.

Wie bouwt

een nieuw straalkachelkje?

Vermoedelijk zullen vele onzer lezers reeds gehoord hebben van het bestaan van een Instituut Industriële vormgeving.

Dit te Amsterdam gevestigde instituut stelt zich ten doel: te bevorderen dat er een nauwe samenwerking groeit tussen industrie en „vormgevers” – dat zijn lieden die enig product ontwerpen voor industriële vervaardiging.

In enkele branches heeft dit Instituut reeds goede successen geboekt, met name in de textiel- en de meubelsector.

Nu gaat men zich ook op het terrein van de electrotechnische industrie begeven. Als eerste stap hierop is de vraag bedoeld naar ontwerpen voor een electrisch straalkachelkje.

Hoewel het hier niet een prijsvraag in de eigenlijke zin van het woord betreft, wordt voor dit geval toch een bedrag voor prijzen beschikbaar gesteld.

De algemene bedoeling is: contact tot stand te brengen tussen ontwerpers en fabrikanten, om goede en verantwoorde voorwerpen te kunnen produceren.

Zij die idee hebben om een mooi en doelmatig straalkachelkje te ontwerpen, kunnen zich in verbinding stellen met bovengenoemd Instituut (Beursgebouw, Kamer 28, Damrak 62a, Amsterdam). Spoed is wel gewenst, want de inzending sluit 10 April.

Deelnemers ontvangen nadere aanwijzingen omtrent de technische eisen en de gebruiksvoorwaarden; daarbinnen hebben zij volledige vrijheid. Ze mogen een geheel nieuw model ontwerpen alsook een bestaand model verbeteren, mits het een kachelkje van Nederlands fabrikaat betreft.

Het Instituut neemt de inzendingen in bescherming en stelt zich garant tegen eventuele schending van het auteursrecht.

Juist voor de practici uit onze branche lijkt dit een aardig iets om hun constructie-knobbel eens aan het werk te zetten. Wij zijn benieuwd wat er uit komt!

De baas tot zijn vertegenwoordigers: „Nou, ik ben een huisvrouw. Vooruit, Van Dummelen, laat eens zien wat je kunt. Probeer me eens iets te verkopen.”

Wij verschaffen

HANDELS- EN BEDRIJFSCREDIETEN

aan middenstandsbedrijven, importeurs en exporteurs, die o.a. door orders boven de normale omvang grotere behoeften aan kasmiddelen hebben. Onze kantoren zullen gaarne alle gewenste inlichtingen verstrekken.

NEDERLANDSCHE MIDDENSTANDBANK N.V.

Ruim 100 vestigingen in Nederland

Alvorens U naar de JAARBEURS gaat
laat U dan eerst inlichten over de

WASCO WASMACHINE

Deze tast het textiel niet aan, en
behoeft niet op de tijd te letten.
Met 5 minuten schoon!

Groothandel „ZAANLANDIA“
Pythagorasstraat 30, AMSTERDAM, Tel. 501
Ook levering van „TORPEDO“ Wasmachine

Electro Radio Mercur

een veilige
gids bij Uw jaarbeursbezoek

LE KLINT DENEMARKE

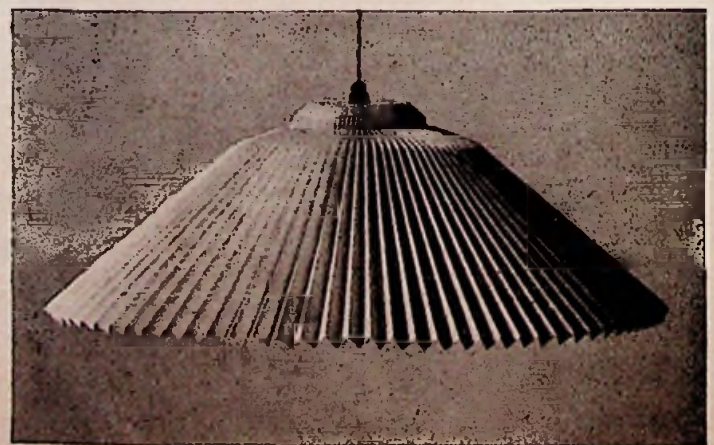

VESTIGT ER DE
AANDACHT OP

DAT ALLE AANVRAGEN EN BESTELLINGEN UIT-
SLUITEND MOETEN WORDEN GERICHT TOT DE
ALLEENVERTEGENWOORDIGER VOOR

HOLLAND EN BELGIË

INDOOR-AMSTERDAM

INDOOR VERLICHTING

PAULUS POTTERSTRAAT 22 - TEL. 21827

STAND JAARBEURS PARTERRE 250

CATALOGUS OP AANVRAAG

Normalisatie

Veertien dagen geleden werd in Hilversum een Normalisatiedag gehouden, georganiseerd door de contactgroep opvoering productiviteit in samenwerking met de Hoofdcmissie voor de normalisatie.

Is het voor de lezers van Electro Radio Mercur nog nodig, op het belang van normalisatie te wijzen? Wanneer we er even over nadenken, beseft ieder vakman onmiddellijk wel een chaos er zou ontstaan, indien er niet genormaliseerd was. Dank zij deze normalisatie immers is elke steker in elke wandcontactdoos bruikbaar, is iedere gloeilamp in iedere houder te schroeven – en zo zouden we juist in de electrotechniek nog kolommenlang kunnen doorgaan.

Het is dan ook zeker niet waar, dat normalisatie beslist moet voeren tot eenzijdigheid in de eindproducten; met genormaliseerde onderdelen kan iedere fabrikant nog variatie genoeg in de eindproducten brengen. Dit blijkt, behalve in de electrotechnische, met name nog in de textielindustrie, waar de normalisatiegedachte eveneens ver door gevoerd is.

Dat wij hier toch nog aandacht voor deze dag vragen, is vooral omdat alle sprekers (zowel de vaklieden als minister A. C. de Bruyn die de dag inleidde) zo eenstemmig waren in hun vaststelling, dat normalisatie alleen slagen kan wanneer aan twee voorwaarden voldaan wordt: ze moet in vrijheid tot stand komen en alle belanghebbende groepen dienen er in vrijheid aan mee te werken. Dat gedwongen opgelegde normalisatie zelfs een gevaar kan betekenen (voor verstarren en stilstand van de techniek) is tijdens de oorlog voldoende gebleken.

Zelfs de normalisatie immers moet niet alleen soepel zijn, d.w.z. moet voortdurend aangepast kunnen worden aan technische vooruitgang. Bovendien echter moet de man die werkt, in bepaalde gevallen van de normalisatie kunnen afwijken wanneer dit voor het werk of het product beter is.

Voor onze lezers zijn dit alles wel bekende geluiden. Het is echter nuttig om de normalisatiegedachte nog eens in ons bewustzijn levendig te maken.

Nieuwe Normen

De Hoofdcmissie voor de Normalisatie in Nederland, Lange Houtstraat 13A, 's-Gravenhage, deelt mede dat van 15 tot en met 31 Januari 1953 de volgende normen op electrotechnisch gebied verschenen:

N 953 Benaming van electrotechnische artikelen. Verlichtingsarmaturen voor binnenverlichting.

V 968 Accumulatoren. Beproeving van startbatterijen. Loodzwavelzuuraccumulatoren.

N 971 Benaming van electrotechnische artikelen. Schrikdraad-installaties.

N 1014 Richtlijnen voor bliksemafleiderinstallaties.

V 1072 Telecommunicatie. Benamingen op het gebied van de televisie.

N 971 Benamingen van elektrische artikelen. Schrikdraadinstallaties.

V 1079 Electro-acoustiek Fonografie, begrippen en kenmerkende eigenschappen.

V 1209 Droge batterijen voor hoortoestellen, hoofdafmetingen.

Deze normen zijn verkrijgbaar bij de boekhandel of rechtstreeks bij de uitgeverij Waltman, Hippolytusbuurt 4 te Delft; abonné's op deze groepen ontvangen ze gratis.

Vakopleiding en gezonde Middenstand

De Staatssecretaris van Economische Zaken, Dr. G. M. J. Veldkamp, heeft onlangs een rede uitgesproken over het vraagstuk van de vakopleiding als onderdeel van het middenstandsbeleid. Hoewel de rede gehouden werd voor de opleiding in het meubileringsbedrijf, is ze voor onze lezers zeker ook interessant, omdat Dr. Veldkamp het vraagstuk algemeen en totaal bekeek.

Bekwaamheidseis

Spr. begon met in herinnering te brengen de grote betekenis van de Vestigingswet kleinbedrijf 1937 en straks de nieuwe Vestigingswet Bedrijven. Voor een gezond middenstandsbedrijfsleven is primair noodzakelijk de aanwezigheid van vakbekwame en ondernemersbekwame middenstanders. Door het stellen nu van eisen dienaangaande wordt een dubbele sanering bereikt: een teruglopen van het aantal vestigingen en een kwalitatieve versterking van de branche.

De terugloop van het aantal vestigingen is als gezond te beschouwen, zo lang ze gevolg is van normaal hanteren van de wet. Bedenklijk wordt het echter, wanneer bedrijfsgenoten door een effectieve aanranding tot verzwarening van de vestigingseisen, closed-shop-neigingen gaan vertonen.

De vestigingseisen mogen, naar de mening van de Staatssecretaris, niet onnodig verzwaard worden; zij dienen het karakter te houden van redelijk te achten minimum eisen. Door overvoeren van de vestigingseisen tot branchesluiting te geraken is een streven waaraan spr. nimmer zal meewerken.

Dynamische opleiding

In verband met de eigenlijke vakopleiding maakte de staatssecretaris enkele o.i. zeer juiste opmerkingen over het karakter dezer opleiding. Zo acht hij het van groot belang dat hij de economische sector van dit onderwijs, afgestemd op de branche waarin hij zal gaan werken, de jonge middenstander ingeleid wordt in de nieuwere methodes, welke 't middenstandsbedrijfsleven op een hoger plan kunnen brengen. Naast efficiencybevordering wordt hierbij gedacht aan het aankweken van het besef dat samenwerking in de middenstandsector noodzakelijk is.

Een dergelijke, wat spr. noemt dynamische, onderwijsmethodiek behoeft niet verzwarend te werken op de examens. Ik geloof, dat wij er ons ernstig op moeten bezinnen, of de kandidaten niet te veel gekweld worden met de details, aan de kennis waarvan zij in de praktijk van het leven niets hebben. Wanneer details in de opleiding en bij de examenprogramma's gemist kunnen worden, dienen wij deze af te voeren om daardoor meer aandacht te kunnen schenken aan bovengenoemd dynamisch aspect.

Credietverlening

Aangaande de eis van credietwaardigheid meende spr. te moeten opmerken: deze mag vooral niet te licht worden gesteld. In verband hiermee wijst hij op het vestigingscrediet, op welk terrein de kruideniers pionierswerk hebben verricht. Voor uitbreiding over andere branches is primair nodig dat de branche zelf een waarborgfonds bij elkaar brengt. *Het Rijk stelt zich in dat geval voor een zelfde bedrag garant, terwijl de middenstandsbank een bedrag aan vestigingscredieten kan uitzetten, dat gelijk is aan driemaal de totale som van waarborgfonds en rijksgarantie.*

(Deze verklaring van de Staatssecretaris lijkt ons uitermate belangrijk. In deze positieve vorm was ze ons nog niet onder de ogen gekomen. Wanneer dus een branche een bedrag van f 50 000,- bijeenbrengt stelt het Rijk zich nog eens garant voor f 50 000,- en kan de middenstandsbank f 300 000,- aan credieten uitzetten! Red. E.R.M.)

Uitdrukkelijk stelt spr. dat bij toekenning dezer credieten de organisaties ingeschakeld kunnen en moeten worden. Dit is van belang zowel voor de jonge middenstander die zich vestigen wil als voor degene die zich uit zaken wil terugtrekken.

„Als je binnenkomt moet je je petje afnemen”.

Wij exporteren:

Telefoon- en verbindinginstallaties, telegrafie-installaties, elektrische meetwerkhuizen, meet- en beproevingsapparaten, installatie-materiaal, isolatie-materiaal, electro-acoustische installaties en toestellen, elektrische huishoud- en verwarmings-apparaten.

Bezoekt onze stand op de 60ste Internationale Jaarbeurs te Utrecht (van 17 tot en met 26 Maart a.s.), terr. Croeselaan.

Vertegenwoordigingen:

C. V. Bodex Agenturen/Export,
Amsterdam.

D. G. Ruarus, Amsterdam
Vondelkerkstraat 32

**DEUTSCHER INNEN-UND AUSSENHANDEL
- ELEKTROTECHNIK -**

Berlin C 2 · Liebknechtstr. 14 · Telegramm › DIAELEKTRO ‹

Electriciteitsvoorziening in het rampgebied

Het moet gezegd worden dat het rampgebied, zo bekend als het na 1 Februari geworden is, voordien heel wat minder bekend was. Weinig Nederlanders wisten er veel meer van dan ze op de lagere school geleerd hadden, zo ze daar ook al niet het nodige van vergeten hadden.

Goed gezien is daarom dat reeds zeer spoedig een boek verscheen *Het Rampgebied in Z.W. Nederland*, dat zich bescheidenlijk aankondigt als „voorlopige planologische documentatie”. Het is een uitgave van de Rijksdienst voor het nationale plan, welke met waarlijk bewonderenswaardige spoed tot stand is gebracht.

Ook voor onze lezers staan er interessante cijfers in, met name wat betreft de electriciteitsvoorziening in dit gebied.

Allereerst wordt vastgesteld: „de openbare voorziening van de bevolking in de getroffen landstreken met water, gas en electriciteit vertoont ten dele een achterstand tengevolge van moeilijkheden, veroorzaakt door een betrekkelijk geringe bevolkingsdichtheid en een tamelijk verspreide bebouwing in een gebied, dat hoofdzakelijk uit eilanden bestaat.”

De laatste concrete cijfers welke ter beschikking staan, zijn ontleend aan de volkstelling 1947; sindsdien zal de toestand waarschijnlijk een weinig verbeterd zijn.

Wat betreft het aantal woningen dat niet aangesloten is op het electriciteitsnet golden de volgende cijfers: in het gehele rampgebied 10,9% van alle woningen, in de provincies Zuidholland 3,9%, in de provincie Noordbrabant 10,9%, in Zeeland 17,4% (voor geheel Nederland was het 7,6%).

Vastgesteld kan worden dat de electriciteitsvoorziening hiermede een goede beurt maakt; het percentage woningen dat geen aansluiting heeft op gas- en waterleidingsnet ligt veel hoger. (Voor het rampgebied: 55,2% heeft geen gas, 19% heeft geen waterleiding. Op Noord-Beveland zijn deze beide percentages . . . 100. Terwijl daar slechts 10,1% der woningen zonder electriciteit is.)

Vermeldenswaard is verder nog dat juist in dit gebied (nl. op oostelijk Overflakke) de laatste niet geëlectriceerde gemeenten van ons land pas in 1949 op het electriciteitsnet werden aangesloten.

De stroom in het rampgebied wordt geleverd door centrales te Rotterdam, Dordrecht, Geertruidenberg, Vlissingen en Terneuzen.

Hulp aan getroffen middenstanders

Het is inmiddels wel aan alle belanghebbenden bekend geworden dat het Ministerie van Economische Zaken, in samenwerking met het Nationale Rampenfonds, een credietregeling in het leven heeft geroepen voor handels- en ambachtlieden die door de waterramp getroffen werden. De uitvoering van deze credietregeling ter hervatting of voortzetting van het bedrijf, tot een maximum van f 4 000,-, is toevertrouwd aan de Nederlandse Middenstandsbank.

Aanvragen kunnen gericht worden tot het dichtstbijzijnde kantoor van deze bank. Er zijn kantoren gevestigd in Vlaardingen, Rotterdam, Dordrecht, Gouda, Breda, Goes, Middelburg en Terneuzen.

Flugge hulp aan indirect getroffenen

Aanvulling „bijzondere credieten”?

Naast de directe gevolgen van de watersnood kunnen zich eveneens tal van indirecte factoren voordoen, waardoor middenstandsondernemingen in en buiten de getroffen gebieden in liquidatiemoelijkheden komen. In verband hiermede is door het directoraat-generaal voor de Middenstand de bestaande regeling „Bijzondere credieten voor de middenstand” aangevuld, teneinde op korte termijn aan deze moeilijkheden tegemoet te komen.

Moeilijkheden bij afzet

Bij deze crediethulp kunnen zich de volgende gevallen voordoen:

A. Tal van ondernemingen in en buiten de getroffen gebieden, welke geheel of ten dele hun afzet hebben in deze streken, zullen moeilijkheden ondervinden bij de incassering van hun vorderingen op door de ramp getroffen bedrijven. Verder zal hun afzet kunnen stagneren, doordat een groep van afnemers in de getroffen gebieden voorlopig uitvalt, terwijl zij orders in bewerking hebben, welke niet kunnen worden afgeleverd, of inkooporders hebben geplaatst, welke niet kunnen worden doorgeleverd. Wellicht zullen zich in dit verband nog andere moeilijkheden kunnen voordoen.

Voor de overbrugging van dergelijke moeilijkheden, zal, ten einde deze bedrijven op gang te houden, een „bijzonder crediet” kunnen worden aangevraagd bij het voor deze bedrijven dichtstbijzijnde kantoor van de Nederlandsche Middenstandsbank N.V.

Ook indien een credietaanvrager rechtstreeks door de ramp getroffen is, zal het „bijzonder crediet” in daarvoor in aanmerking komende gevallen alleen kunnen worden verstrekt voor overbrugging van bovenvermelde liquiditeitsmoeilijkheden. Geen crediet zal worden verstrekt in verband met materiële schade aan voorraden, bedrijfsuitrusting en panden; daarvoor zullen de afzonderlijk door de overheid getroffen gelden.

Herstelwerkzaamheden

B. In de getroffen gebieden zullen op grote schaal herstelwerkzaamheden aan licht beschadigde panden moeten worden verricht en voor zwaar beschadigde panden noodvoorzieningen worden getroffen, ten einde grotere schade (bijv. instorten) te voorkomen. Een en ander kan zware eisen stellen aan de financieringspositie van ambachtspatrons (timmerlieden, metselaars, stucadoors, schilders, electriciens enz.). Zij zullen op zeer korte termijn personeel moeten aannemen, materiaal inkopen enz. Bovendien zal het de getroffenen voor wie de werkzaamheden worden uitgevoerd, niet altijd mogelijk zijn de vorderingen van de ambachtspatrons snel te voldoen. Ambachtspatrons, die zich onder invloed van de hiervoor geschetste omstandigheden in liquiditeitsmoeilijkheden bevinden, kunnen zich ter verkrijging van een „bijzonder crediet” eveneens wenden tot het voor hen dichtst bijzijnde kantoor van de Nederlandse Middenstandsbank N.V.

Nagekomen Jaarbeurs opgaven

Afo, Apparatenfabriek Overijssel N.V. te Hattem komt naar Utrecht met een keur van afstandsschakelaars, sterdrichhoeks- en omkeerschakelaars.

Heybroek Zélander N.V. komt uit Amsterdam naar Vr. 1055-1135 met verlichtingsarmaturen van een nieuw materiaal Perfolux. Ook worden plastic lichtroosters getoond, armaturen voor fluorescentiebuizen, koelkasten, schrikdraadbatterijen en een collectie meetinstrumenten. Tenslotte nog diverse lampkappen en de bekende Philips- en Draka-producten.

Hazemeyer N.V., Hengelo zal in Cr. nieuwe hal 3005-19 exposeren: een geheel nieuwe hoogspanningsschakelaars alsmede huisaansluitmateriaal, gesloten waterdicht schakelmateriaal, -kasten en -batterijen.

Nieaf, N.V. Nederlandsche instrumenten en elektrische apparatenfabriek, Utrecht, treft men Cr. nieuwe hal 2012/14. Daar worden getoond dieprofelelementen, draaispoelmeetinstrumenten, weekijzeren meetinstrumenten alsmede veel andere soorten meetapparatuur.

Reparatie defecte artikelen

De Electromotorenfabriek J. W. Geurtsen, Twello, deelde op 1 Februari via de radio mede dat de electromotoren van haar fabriek in het rampgebied, welke door het water defect zijn geraakt, gratis door haar zullen worden hersteld. Ze kunnen ongefrankeerd aan haar fabriek te Twello worden ingezonden.

Thans deelt men ons mede dat hetzelfde geldt voor elektrische wasmachines van het fabriek WASCO; ook deze worden gratis hersteld.

Overleden

In Den Haag overleed, in de leeftijd van 81 jaar, de heer L. Stokvis, oud-directeur en oud-commissaris van R. S. Stokvis & Zonen N.V. te Rotterdam. De heer L. Stokvis was meer dan 55 jaar de stuwende kracht in dit bedrijf; in 1948 trok hij zich er uit terug.

De crematie heeft inmiddels op Westerveld plaatsgevonden.

UITNODIGING

tot bijwoning van onze uitgebreide demonstraties tijdens de Jaarbeurs!

Tijdens de komende voorjaarsbeurs te Utrecht (17-26 Mrt.) exposeren en demonstreren wij een uitgebreide collectie electro-acoustische artikelen, en wel in de bovenzaal van het

CAFÉ-RESTAURANT „CAMBRIDGE” VREDENBURG 4 1/2 JAARBEURSGEB.

In een rustige omgeving, vrij van het Jaarbeurs-rumour, willen wij U de TRIOTRACK platen-speler voor 3 snelheden, de METZ-MUSIKUS Bandrecorderapparaten, RONAC en WIGO luidsprekers en het complete RONETTE programma.

Voor particulieren alléén toegang op vertoon van een kaart, door de radiohandel uitgereikt of rechtstreeks aangevraagd bij

ACOUSTICAL

AMSTEL 252 ★ TELEFOON 89466 ★ AMSTERDAM-C

Voor veilige installaties

POLIKEMA VOLT
KEUR

5/8"

POLIVOLT ISOLERENDE installatiebuis is eveneens goedgekeurd in een reeks buitenlandse staten. In de maten 1/2" t/m 1 1/2" voorradig bij de erkende electro-technische Groothandel.

Een product van

POLVA-NEDERLAND N.V.

OOSTERBEEK (HOLLAND)

Bezoekt onze Jaarbeursstand terrein Croeselaan, Hal M. 109-111-113. Wij demonstreren de verwerking.

ELECTRISCHE KLOKKEN

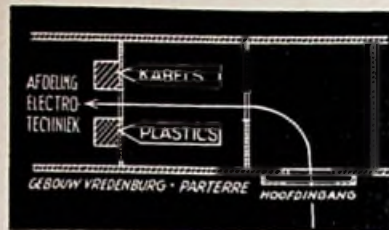

Messing verchroomde wandklok
28-30-33 en 37 cm buitenwerks
Schriftelijke garantie

**B. HILBINK
AMSTERDAM**
KLOVENIERSBURGWAL 70
TELEFOON 48126

Reizigersbezoek, of
toezending catalogus
met meer dan 50
afbeeldingen, op
aanvraag.

JAARBEURS-UTRECHT Bezoekt de nieuwe **DRAKA**-stands

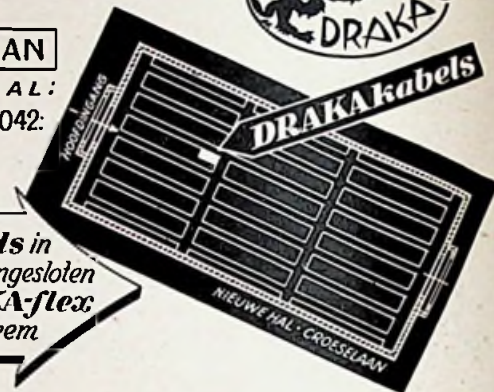

VREDENBURG
PARTERRE:
STAND 231-233: KABELS
STAND 32-34: PLASTICS

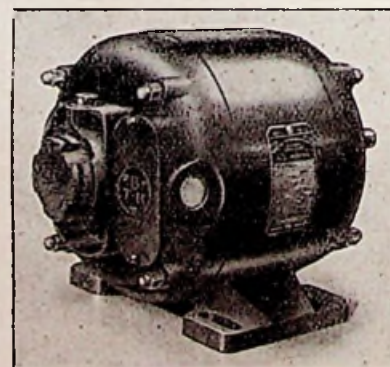
CROESELAAN
NIEUWE HAL:
STAND 3036-3042:
KABELS

*Alle stands in
deze hal zijn aangesloten
met ons **DRAKA-flex**
installatie systeem*

N.V. HOLLANDSCHE DRAAD- EN KABELFABRIEK
AMSTERDAM

THE BRITISH THOMSON-HOUSTON CO. LTD.

Zelfaanlopende éénphase wisselstroom-motoren -
druipwaterdicht - uitgerust met gijsdagers.

N.V. „INTECHMIJ”
'S-GRAVENHAGE - KONINGINNEGRACHT 72
TELEFOON 182635-182636

Wetenschappelijke loopbaan van een loopjongen

FARADAY WEES LEERSTOEL VAN DE HAND

Michaël Faraday, die door zijn werkzaamheden op schei- en natuurkundig gebied zo een grote naam heeft gekregen, heeft in zijn jeugd maar zeer weinig onderwijs genoten. De ouders van Faraday waren het tegenstelde van kapitaalcrachtig. Zij zagen zich dan ook genoodzaakt, hun zoon reeds op twaalfjarige leeftijd aan 't werk te zetten. Faraday kwam als loopjongen bij een boekhandelaar, die echter zijn wil om vooruit te komen opmerkte en hem daartoe ook de kans gaf. Zo kwam het, dat Faraday van loopjongen opklom tot boekbinder. Maar de jongeman hield het niet bij het binden van boeken alleen: hij ging ze ook lezen.

Michaël Faraday

In zijn vrije uren zag de boekbinder kans een elektriseermachine te vervaardigen. Ook richtte hij een ontwikkelingsclubje op voor jonge mensen en ging hij veel corresponderen om zijn stijl te verbeteren. Van zijn loon nam hij lessen in welsprekendheid, die hem in zijn latere leven zeer van pas is gekomen, want als redenaar overtrof hij de meeste van zijn tijdgenoten in hoge mate. Hij kwam in contact met een lid van het Koninklijk Instituut van Groot-Brittannië, en dat lid nam hem mee naar een lezing van Davy, toentertijd hoogleraar aan dat instituut. Faraday maakt al luisterend aantekeningen, en deze zond hij, aangevuld met opmerkingen, naar de hoogleraar, met het verzoek hem als assistent aan te nemen. Davy deed het, en het assistentschap was bepalend voor Faraday's leven. Vaak ging hij met de professor naar het buitenland, wat zijn blik verruimde.

Faraday had zich inmiddels zodanig ontwikkeld, dat hij wetenschappelijk medewerker kon worden van een weekblad. Met behulp van Davy publiceerde hij in 1821 een verhandeling over electromagnetisme. Enige jaren later reeds kon hij wetenschappelijke onderzoeken zelfstandig verrichten. Zijn ontwikkeling bleef niet onopgemerkt. Hij werd aangesteld

als waarnemend redacteur van het Tijdschrift, dat het Koninklijk Instituut uitgaf. Zijn dankbaarheid jegens Davy en het instituut was zo groot, dat hij een hoogleraarsambt afsloeg. Dat was in 1827. Twee jaar daarvoor was hij benoemd tot directeur van het laboratorium van het instituut.

De hierop volgende jaren hield hij zich hoofdzakelijk met chemische onderzoeken bezig. Deze onderzoeken waren niet onvruchtbaar. Faraday zag kans chloor vloeibaar te maken en ontdekte benzol, butyl en andere koolwaterstoffen. Enige jaren later ging hij zich met de electriciteit bezig houden. Het gelukte hem o.a., door een geleider in een magnetisch veld inductiestroom op te wekken. Hierdoor was het mogelijk, dat dynamomachines en inductoren werden vervaardigd. Vermelding verdient ook zijn werk over de statische inductie. In 1837 kwam Faraday tot de ontdekking, dat de capaciteit van een condensator afhankelijk is van de middenstof tussen de platen. Faraday was door al zijn werkzaamheden danig overwerkt, en een inzinking trad in. Maar na die te boven te zijn gekomen maakte hij zijn bekende ontdekking openbaar betreffende de magnetische draaiing van het polarisatievlak van het licht. Het effect hierdoor verkregen staat heden ten dage nog bekend als het Faraday-effect. Nog enige vindingen staan op zijn naam.

Faraday was een rustig en evenwichtig mens, die zijn gehele leven aan de wetenschap heeft gewijd. Zoals meer bij grote geleerden voorkomt, leed hij aan een sterke verstrooidheid. Niemand beter dan hij zelf wist dit en hij verbloemde dat niet. Alles wat hij had gezien of had gehoord en wat hem van belang scheen, legde hij schriftelijk vast, opdat hij het later na kon slaan. Hieraan is het te danken, dat veel van zijn werk tot op heden bewaart is gebleven. Faraday was een en al wetenschapman, niets kon hem van zijn werk afhouden. Financiële voordelen lieten hem onberoerd, als zijn wetenschappelijk werk daaronder moest lijden. In 1861 zag hij zich door zwakte genoodzaakt, zijn werk aan het Koninklijk Instituut neer te leggen. Veel is naar Faraday genoemd, niet alleen straatnamen in verschillende steden, over de gehele wereld, maar ook wetenschappelijke instellingen: deze laatste veelal in Engeland, zijn geboorteland. Een maand voor zijn zesenzeventigste verjaardag, die hij 22 September 1867 zou vieren, overleed hij te Londen.

M. Kopuit

Kwart eeuw middenstandsbank

Het jaarverslag 1952 van de Nederlandsche Middenstandsbank N.V. is wel een zeer bijzonder – het is nl. het vijftiendwintigste boekjaar dat besproken wordt. Op 12 November 1927 werd deze bank opgericht – en er mag gerust gezegd worden dat de N.V. een kwarteeuw van groot belang geweest is (en zal blijven) voor onze gehele middenstandsector.

Overzicht 25 jaar

Vanzelfsprekend opent dit verslag met een overzicht van deze kwart eeuw. Zoals bij alle jaarverslagen van deze bank, wordt niet alleen de eigen positie uitvoerig beschouwd, maar wordt tevens de positie van de middenstand in het oog gehouden. (Dit geldt voor het eigenlijke jaaroverzicht evenzeer.)

Wat de bank zelf betreft zijn enkele sprekende cijfers duidelijk genoeg: de credietenportefeuille steeg van f 15 800 000 eind 1928 tot f 67 000 000 eind 1952; de roevertrouwde middelen stegen van f 12 000 000 tot ruim f 125 000 000.

Ingevolge de doelstelling van deze bank werd het overgrote deel der credieten uitgezet in kleine credieten; 75% der verleende credieten is kleiner dan f 10 000, nog 23% betreft credieten van f 10 000 tot f 100 000.

De op deze cijfers volgende paragraaf over 25 jaar financiële positie van de middenstand is zeer interessant als historisch overzicht. Waarbij als verheugend verschijnsel geconstateerd wordt dat na de tweede wereldoorlog belangrijk minder middenstandsbedrijven ten gronde gingen dan na de eerste. Zoals de rapporteur opmerkt is deze kwart eeuw wel zeer stormachtig geweest en „pleit het voor de krachten welke in deze groep leven dat zij desondanks haar positie in het maatschappelijk bestel vrijwel heeft kunnen handhaven”.

Overzicht 1925

Al komt in het eigenlijke jaarverslag over 1952 duidelijk tot uiting dat nog lang niet het signaal „alles veilig” kan worden geblazen, wel kan in het algemeen gezegd worden dat de liquiditeitspositie geen ingrijpende wijzigingen onderging in deze geest: dat de liquiditeitspositie niet gemakkelijk was. Dit merkte de bank aan de voortdurende, zeer omvangrijke credietaanvraag, terwijl de bekende rapporten van Bedrijfsgroep Detailhandel en Hoofdgroep Ambacht in dezelfde richting wijzen.

Deze liquiditeitsmoeilijkheden betreffen vooral de financiering van de investeringen. Belastingpolitiek en onmogelijkheid om vervangingswaarde door te berekenen zijn hier wel de grote oorzaken. Want deze investeringsmoeilijkheden komen niet zozeer voor bij de slechtgeleide bedrijven, „vooral voor goed geleide, gezond groeiende bedrijven blijkt de interne financiering uit overwinst veelal niet in voldoende mate mogelijk te zijn.”

Als algemene conclusie mag het volgende, niet direct opwekkende citaat gelden:

„Met betrekking tot de positie van de middenstand in het algemeen zij vermeld, dat de periode van de zeer gunstige bedrijfsuitkomsten van de na-oorlogse jaren -voor een deel schijnwinstengrotendeels tot het verleden behoort. Ook op dit punt is op een lager niveau een zekere stabilisatie ingetreden”.

Onze nieuwe
Prijscourant

van
SCHAKELMATERIEEL
is gereed en wordt aan advi-
seurs en afnemers toegezonden.

Op de a.s.

**Jaarbeurs
te Utrecht**

vindt U ons in de
NIEUWE HAL,
Stands No. 3028-30-32-34.

**ODINK &
KOENDERINK N.V.**
HAAKSBERGEN

Servis

De nieuwe metalen was-
machine met elektrische
wringers.

Door onze
onderhoudsdienst
kunnen wij Uw cliën-
ten en U een bliksem-
snelle service geven.

Service-Service
is 100% service!

Vraagt toezending van de
brochure „Servis“
(rond model)
of „Servis de Luxe“
(vierkant model.)

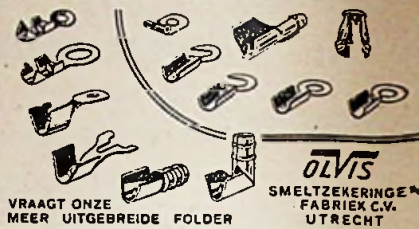
N.V. „THABUR“

Industriele en Technische Handelsmij.
Zuilingstraat 22-24 - Telefoon 184650
DEN HAAG

NIJKERKS' RADIO N.V.

Warmoesstraat 94 - Telefoon 36883
AMSTERDAM

KABELSCHOENEN
(MESSING-VERNICKELD)

VRAAGT ONZE
MEER UITGEBREIDE FOLDER

OLVIS
SMELTZEKERINGEN
FABRIEK C.V.
UTRECHT

VIDOR batterijen
DUREN TOCH LANGER

IMPORTEUR:
VIDOR REMA - ELECTRONICS
BRONCKHORSTSTRAAT 14
AMSTERDAM TEL. 95741

DE BATTERIJ **MET DE TIJGER**
2x de levensduur van **RELLESENS** *een gewone batterij!*

IMPORTRICE: MARYNEN - DEN HAAG

„TECHNISCHE“ N.V.
De Const. Rebecquestr. 96-102
'S-GRAVENHAGE
Telefoon 330005

levert uit voorraad:

**A.E.G.
WASMACHINES**

„VONKA“ AMSTERDAM-C.
Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen,
schijnwerpers (ook met
natrium- en kwiklampen),
motoren enz.

voor

**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

RONDO LILLY

De nieuwe Rondo snel wasmachine

- 2 Ko. droge was
- Roestvrijstalen kuip
- Inklapbare wringer met stelschroef
- Hoge Korting

KUIPERIJ BAKKER

Alkmaar - Dijk 12 - Tel. 4268 K 220
Specialiteit: WASMACHINES en WRINGER

Speciale
aanbieding
**„Volglas“
Armaturen**

Bezoekt onze Stands
1223-1227

te verdieping
JAARBEURS-VREDENBURG

N.V. „HECO“

Frans Hamers, AMSTERDAM
Lauriergracht 102 - Tel. K. 2900-3319

**HAZEMEYER
HENGLO**

Beschermd
schakel-
materiaal

Fabriek en
Hoofdkantoor
Hengelo

Telefoon
2341

Kantoor A'dam: Amstel 144,
Telefoon 35862 en 35962
Kantoor R'dam: Kipstraat 16,
Telefoon 29568

**KWALITEITS
TRANSFORMATOREN**

- * voor alle doeleinden
- * voor elke spanning
- * tot een vermogen van 5 KVA.

leveren wij vlug en concurrerend.
Vraagt prospectie!

Apparatenfabriek „LUXOR“
Korte Poellaan 23, HAARLEM
telefoon 12305 (K 2500)

PUBLICITEIT IN ELECTRO RADIO MERCUR

is een goede investering die rente afwerpt!

Dispuut rond verlichting

FLUORESCENTIE-BUIS OF GLOEILAMP?

In nummer 187 d.d. 27 December 1952 publiceerden wij een artikel: „Fluorescentie-, menglicht- of gloeilampenverlichting?”. Ter inleiding schreven wij toen reeds dat te vermoeden viel, dat niet alle lezers het ermee eens zouden zijn. Dit vermoeden is geheel bewaarheid; wij ontvingen twee reacties.

De heer F. Maartens gaat vooral de financiële berekening van het eerste artikel te lijf, de heer P. H. A. Lankester vraagt zich -o.i. zeer terecht- af of niet allereerst gelet moet worden op andere dan financiële vragen.

In bovengenoemd artikel stelt de auteur, de heer W., zich ten doel: „na te gaan, welke verlichting economisch het meest voordelig is”.

Daarvoor kiest hij dan een bepaald geval, berekent aanschaffing en bedrijfskosten van f.b. en gloeilampen en concludeert, dat „f.b.-verlichting in het algemeen altijd goedkoper is dan gloeilampen”. En eveneens doet hij dit voor menglicht contra gloeilampen.

Op de eerste plaats verzuimt de heer W. een duidelijke omschrijving te geven van wat hij verstaat onder „economisch het meest voordelig”.

Een systeem of installatie functioneert economisch indien het of zij op de meest doelmatige wijze tegen de geringst mogelijke kosten het gestelde doel bereikt.

Als derhalve de heer W. er toe overgaat, een verlichtingssysteem tot „economisch het meest voordelig” te verklaren alléén op grond van een (zeer aanvechtbare) kostprijsberekening, dan moet hij wel in zijn bewijsvoering tekort schieten.

Een prima winterjas voor een tientje is bar goedkoop: maar ziet u ze in de Sahara eens aan de man te brengen. En wat maakt een Eskimo om een „tailor made tropical” costume voor f 9,75? Inderdaad zeer goedkoop, maar niet economisch wijl niet doelmatig: onder de gegeven omstandigheden, dit ter verduidelijking.

Slechts indien alle omstandigheden van een bepaald geval bekend zijn, kan voor dat geval misschien een oplossing worden gevonden, die „economisch het meest voordelig” is.

(Tussen twee haakjes: de uitdrukking „economisch het meest voordelig” is een pleonasme; „economisch” is genoeg.)

Gewoonlijk zal men zich met een compromis tevreden moeten stellen.

Hoewel ik mij in 't geheel niet met de wijze van kostprijsberekening van de heer W. kan verenigen, ben ik toch ook, aan de hand van zijn voorbeeld, aan het cijferen geslagen.

Evenals hij, heb ik als punt van uitgang verondersteld, dat de nodige lichtstroom uit de lichtbronnen van beide systemen even groot is. Deze lichtstroom stelde ik op 6 400 lm d.i. tweemaal zoveel als dhr W. deed.

Ik kom nu tot de volgende opstelling.

1. Verlichting met f.b.

2. lichtpunten elk bestaande uit: eenvoudige armatuur

incl. smoorspoel en
houders à f 75,- per st.
2 fluoresc. buizen 40 W à f 4,80 „ 9,60 per st
2 starters à „ 1,20 „ 2,40 per st
f 87,- per st.

Het verbruik in 7 500 uren bedraagt:

$$\frac{4 \times 50 \times 7500}{1000} = 1500 \text{ kWh.}$$

Inclusief voorschakelapparatuur verbruikt een f.b. 50 W.

De kosten komen dus op:

$$2 \times 87 + \frac{1500 \times X \text{ gulden}}{100} \text{ (Formule 1)}$$

In deze formule stelt X de kosten van 1 kWh in cent voor.

II Verlichting met gloeilampen.

Benodigd vermogen is:

$$\frac{6400}{14} \doteq 457 \text{ W.}$$

We kunnen dit vermogen verdelen over 3 lichtpunten à 150 W; inderdaad maken we geen grote fout. Immers een lamp van 150 geeft een lichtstroom van 2100 lm.

Elk lichtpunt bestaat uit:

armatuur à f 16,- f 16,-
1 gloeilamp 150 W à „ 1,50 „ 1,50
f 17,50 p. st.

In de periode van 7500 uren moet men vijfmaal een nieuwe lamp inzetten: de vernieuwing kost derhalve $5 \times 1,50 = 7,50$ gld.

De kosten van het lichtpunt in genoemde periode zijn dus: $17,50 + 7,50 = 25,-$ gld.

Het verbruik in 7500 uren bedraagt:

$$\frac{3 \times 150 \times 7500}{1000} = 3375 \text{ kWh.}$$

$$\text{en de kosten } \frac{3375 \times X}{100} \text{ gld.}$$

De totale kosten zijn derhalve:

$$\frac{3 \times 25 + 3375 \times X}{100} \text{ gulden (Formule 2)}$$

Als we de formules 1 en 2 aan elkaar gelijk stellen en X oplossen, vinden we een prijs per kWh, waarbij de kosten voor de beide verlichtingssystemen juist aan elkaar gelijk zijn.

De oplossing heeft tot resultaat $X = 5,06$ ct.

Ten opzichte van de berekening van de heer W. kom ik, met gebruik van diens gegevens, op een critieke prijs per kWh, die bijna 50% hoger ligt dan die, welke door hem werd gevonden.

Maar het kan sterker.

De heer W. heeft voor de prijs van het gloeilamparmatuur geheel willekeurig f 16,- ingevoerd. Waarom zou ik deze prijs niet op één gulden lager mogen stellen? Het rekensysteem van de heer W. biedt geen enkel beletsel daarvoor. En ik kies dus, ook geheel, willekeurig

Spotlights
Voetlichten
Hersen
Projectie
Floodlights
Zoeklichten
Lichtregelaars
Aut. Kleurwielen
Kleurfiltermat.
Weerstanden enz.

Fabriek van
Speciale Verlichtingsapparaten
AMSTERDAM-Z.
v. Ostadestraat 228-230 - Tel. 20485
Vraagt prospectus! Ook verhuur!

Vers van de bakker via Uw installateur binnen enkele dagen uit onze fabriek in Uw bedrijf met de snelle vervoersdiensten van de N.S.

HEEMAF - HENGELO

HEEMAF exposeert op de JAARBEURS
in de nieuwe hal aan de Croeselaan,
stand 3002, 3004, 3006, 3008, 3010.

Een aantrekkelijk artikel

EL. NAAIMACHINE MOTOREN

1/15 PK UNIVERSEEL,

leverbaar in: 220 V. of 127 V.

Zonder meer passend op vrijwel iedere
Huishoud-NAAIMACHINE,

1 jaar garantie, verkoopprijs: F. 66.—.

Levering aan de handel; vraagt inlichtingen bij:

N.V. v/h A. LEWENSTEIN

Afdeling ENGROS

Hermietenstraat 5 - AMSTERDAM C.

Tel. 46670 (4 lijnen)

EEN

GRATIS TO-284

Ronette Turnover Pickup Element
voor Radiohandelaren!

Heren Radiohandelaren, die tijdens hun bezoek aan de komende Voorjaarsbeurs te Utrecht, ons een pickup-kop van één der hieronder vermelde typen medebrengen, ontvangen van RONETTE:

**Gratis een
Nieuw Turnover Pickup Element TO-284**

ter kennismaking. De montage ervan geschiedt op onze Stand 1205, Gebouw Vredenburg, zodat men de kop meteen weer kan meenemen.

Dit aanbod geldt voor één kop per firma.
De typen zijn:
COLLARO AC 3/514/OD, RC 3/521/OD,
3 RC 511.
CARRARD: RC 75, RC 80, Model T,
Model M.

Stand 1205 ★ Geb. Vredenburg

OERLIKON MOTOREN

Thans ook Oerlikon motoren
direct uit ons magazijn lever-
baar.

Sterk concurrerende prijzen
als gevolg van seriefabricage
volgens de meest moderne
methoden.

**JAARBEURS, CROESELAAN,
NIEUWE HAL,
STANDS 1036 en 1038.**

*Een hoogwaardig
Zwitser kwaliteits-
product!*

N.V. GEBR. VAN SWAAY
Stadhouderslaan 16-18 - 's-GRAVENHAGE
Telefoon K 1700 - 39.48.63

De herboren SAM Wasmachine

HOOGTEPUNT van TECHNISCHE Macht.

Uit een STERKE fabriek.

Op de JAARBEURS, VREDENBURG, LANDEN-
PAVILJOEN.

Bezoekt MET Uw cliënten de demonstraties.

AANTREKKELIJKE PRIJZEN! — VERHOOGDE KORTING!

SAM, een KLASSE-product in VERNIKKELD KOPER, met
verhitting voor Licht-, Mijn-, of Butagas, gemonteerd
met speciale kraan met VOORAANSTEKER.

GEBR. KNIBBELER, Breda

SEELIGSINGEL I

TELEFOON 9200 (K 1600)

Nachtstroomboylers

te koop gevr.

120-180 L. Inventum

Br. onder nr. 1730 bur. v. d. blad.

Ter overname aangeb. te Amsterdam

**goed renderende zaak in Radio
en Electriche artikelen,**

annex install. bedrijf en reparatie-inrichting,
woonruimte aanwezig.

Br. onder nr. 1731 bur. v. d. blad.

ACECLOR
STATISCHE CONDENSATOREN
voor verbetering
van de arbeidsfactor

Compact gebouwd - onbrandbare
ACECLOR vulling - geringe dielec-
trische verliezen - hermetisch ge-
sloten plaatstalen hus

FROWIJN & Co.
Apeldoorn - Amsterdam - Den Haag
Maastricht - Almelo - Groningen

Te koop: Electro technisch bedr. an
Radiohandel waterleiding en zinkwerken
nevens een P.E.N. vertegenwoordiging, op
welvarend dorp in West-Friesl. Huis
winkel en werkpl. te koop en vrij te aanvaar-
Overname van enig gereedschap en goed
mogelijk. Ben. Kap. f 8 500,—. Br. onder
1732 bur. v. d. blad.

f 15,— per armatuur. Uit een overeenkomstige berekening als boven werd uitgevoerd, volgt nu een critieke prijs van 5,44 ct per kWh.

Dit betekent, dat bij een prijs van 5,44 ct per kWh of meer de f.b.-installatie goedkoper is dan een gloeilampverlichting (W.)

Naast mij ligt een nota van het G.E.B., waarmee mij 224 kWh à 7,5 ct en 640 kWh à 4,7 ct in rekening worden gebracht; dat is gemiddeld 5,43 per kWh.

Als parodie op hetgeen de heer W. beweerde, zeg ik nu:

„Dit komt dus hierop neer, dat f.b. verlichting in het algemeen altijd duurder is dan gloeilampverlichting”.

Van de bewijsvoering van de heer W. blijft op die manier niet veel over; er blijkt uit, dat zij totaal geen steek houdt.

De heer W. maakt de fout een gevolgtrekking, die gebaseerd is op een te vaag en niet genoegzaam omschreven geval, tot algemeen geldend te verklaren. Men kan echter met cijfers alles „bewijzen” (?) als men ze maar weet te rangschikken.

Ik zou er dan ernstig tegen willen waarschuwen het vraagstuk van f.b. verlichting of verlichting door gloeilampen als een reken-sommetje alleen te beschouwen. De doelmatigheid van het systeem is naar mijn mening even belangrijk zo niet belangrijker dan de kosten. Er zijn gevallen denkbaar, waarin een f.b.-verlichting niet mag worden toegepast, omdat zij ondoelmatig is.

Niettegenstaande de heer W. beloofde „na te gaan, welke verlichting economisch het meest voordelig is” bleef hij juist op het punt doelmatigheid volkomen in gebreke.

Ten aanzien van de gloeilampverlichting t.o.v. de menglampverlichting volsta ik op te merken, dat in het behandelde voorbeeld de lichtstromen niet gelijk zijn. Had de heer W. dit wel gedaan, dan zou hij op een critieke prijs van 11,8 ct per kWh zijn gekomen en daar mede hebben aangetoond, dat menglicht „in het algemeen altijd” duurder is dan gloeilicht.

Wat nou net niet zijn bedoeling was.

F. Maartens.

Vervolgens de reactie van de heer Lankester:

Het in een vroeger nummer geplaatste artikel over onze lichtbronnen zou m.i. aanleiding kunnen geven tot andere beschouwingen. Er werd vooral in aangetoond hoe de prijsverhoudingen tussen de verschillende soorten lichtbronnen kunnen liggen en daartegen zal wel weinig bezwaar kunnen bestaan.

Een andere kwestie is evenwel, of we de keuze van een lichtbron vooral zullen baseren op de lagere kostprijs, gerekend over de gehele levensduur van de lamp. Dat meen ik te moeten betwijfelen.

De prijs kan mede een factor zijn die de keuze bepaalt, doch er zijn ongetwijfeld veel meer punten die een woordje meespreken.

Wanneer iemand zich een radio wil aanschaffen, dan kan hij wellicht de kostprijs constant neertellen, doch ook kan hij een afbetalings-systeem aanvaarden. Hoewel dit laatste enkele tientjes duurder wordt, weerhoudt dat de kopers

toch blijkbaar niet om te profiteren van de geringere voelbaarheid van de uitgave.

Zoiets is toch ook wel wat het geval bij het verlichtingssysteem.

Al blijkt de fluorescentieverlichting in vele (niet alle) gevallen goedkoper te zijn, men voelt deze goedkoopte niet aan, wanneer op een bepaald moment 'n vrij dure lamp (bijv. van f 17,—) moet worden gekocht.

We zouden misschien iemand kunnen voorrekenen, dat het houden van een auto slechts een zeer gering bedrag per uur kost. Maar op een bepaald ogenblik moet men enige duizenden voor aanschaffing of vervanging op tafel leggen. En dat bepaalt dan wellicht méér de keuze dan de kosten per km.

Een technische kant zit er ook nog wel aan de keuze van het verlichtingssysteem. Immers zal de langgerekte vorm, die bijv. een T.L.-buis heeft, de schaduwvorming beïnvloeden.

Dit kan waardevol zijn als men geen scherpe schaduwen wenst, zoals in een tekenzaal. Moet evenwel een reliëf goed tot uiting worden gebracht, dan kiest men stellig geen T.L.-verlichting. Dan is een zijdelings aangebrachte gloeilamp in passend armatuur, die er strijktlicht over gooit, veel beter op zijn plaats.

Voorts kan de kleur van het licht van groot belang zijn. Voor kleurige damesstoffen zal de beoordeling van de tinten slechts bij gloeilamplicht kunnen geschieden. Immers geven deze een overmaat aan rode en gele stralen en weinig blauw-violet. De kleuren zullen er daarom in gloeilamplicht anders uitzien dan in daglicht. Een doelmatig gekozen fluorescentieverlichting kan hierin tegemoetkomen.

Dan speelt de gewoonte-factor een rol. We zijn immers van jongsaf gewend dat kunstlicht geel is. Bij onze overgrootouders was het nog geler! Bringen we nu een daglichtkleur in onze avondverlichting, dan onstaat er zoiets als een psychologisch verzet tegen. We willen geel licht zien, we vinden dat gezelliger.

Men vindt vaak dat het op daglicht gelijkende kunstlicht „koud” aandoet en minder geschikt is om een huiselijke sfeer te scheppen. Overdag hebben we schijnbaar tegen het natuurlijke daglicht niet datzelfde bezwaar. Dat accepteren we eenvoudig inclusief het blauw en violet. Een reden dus weer dat men „warmtint”-buizen is gaan maken. Ook worden er speciale gloeilamp-armaturen voor sterk geel gekleurd licht ontworpen als „gezelligheids”-verlichting.

De meeste mensen stappen zonder denken en dus met een volkomen gerust geweten een slagers- of poelierswinkel binnen, die met gloeilamplicht is verlicht. We zijn geheel aan dat beeld van opengesneden cadavers gewend.

Brengt men in zulk een zaak echter kwiklampen aan, dan vindt men waarschijnlijk de slachthuisproducten er heel wat minder aantrekkelijk uitzien. Het is niet uitgesloten dat er dan bepaalde gedachten-associaties zouden worden gewekt, die niet in de lijn liggen van het betreffende bedrijf.

In al deze en nog veel meer voorbeelden zal de keuze van het verlichtingssysteem dus niet in de eerste plaats door de kostprijs worden bepaald. Ook al valt deze veelal voor de gloeilamp wat ongunstiger uit, dit lamptype is nog lang niet verdrongen door de nieuwere systemen. Het is trouwens nog de vraag of dat binnen afzienbare tijd wel het geval zal zijn. Voorlopig zullen beide groepen nog wel naast elkaar hun diensten blijven hielden.

P. H. A. Lankester.

Wegens omst. in omg. Leiden voor een N.H. vakman over te nemen een

ELECTR. RADIOZAAK MET WINKEL annex huish. art.

Br. onder nr. 1733 bur. v. d. blad.

Te koop aangeboden

1 3 P.K. motor 220/380 met kortsluitanker (nw) f 150,—.

1 wasmachinemotor 125 V. (nw) f 30,—.

2 wasmachinemotors 125 V. (gebruikt) per stuk f 25,—.

2 L.D. heetwaterreservoirs Daalderop 220 V. 80 L. p. st. (nw) f 185,—.

2 L.D. idem 50 L. (nw) f 140,— per stuk.

1 Klockner-automaat met afstandbediening 30 - 60 Amp. (nw) f 65,—.

1 Gietijzeren krachtverdeelkast 12 zekeringen met III pol. hefboomschakelaar 25 Amp. (nw) f 60,—.

25 rollen isolatieband 25 M 15 mm. f 22,—.

In een koop 960.—

Br. onder nr. 1734 bur. v. d. blad.

Wegens emigratie ter overname aangeb:

Landelijk erk. Electr.-Techn. INSTALLATIE BUREAU

met magazijnen, kantoorruimte en materialen in een grote stad in het Zuiden van Noord-Brabant. Br. onder nr. 1735 bur. v. d. blad.

Nieuwe zekeringen

Hoewel de Nederlandse Weber Mij. N.V. te Gouda niet zelf met een stand op de jaarbeurs aanwezig zal zijn, is toch wel een nieuw product van deze N.V. in diverse stands aanwezig, en de moeite waard om er op te letten. Wij bedoelen de „slink kalt” smeltpatronen welke continu belastbaar zijn met 75-85 % van de nominale stroomsterkte en zelfs een continue belasting van het 1,1-1,4voud van de nominale stroomsterkte verdragen zonder ontijdig door te smelten. Men neme hiervan zeker kennis.

Middenlandscommissie Watersnood 1953

Door de Commissie van Overleg van de drie centrale middenstandsbonden, waarin samenwerken de Christelijke Middenstandsbond, de Kon. Ned. Middenstandsbond en de Ned. Kath. Middenstandsbond is een commissie benoemd, welke met de Overheid en de daarvoor in aanmerking komende instanties contact zal onderhouden aangaande de regelingen, welke getroffen worden in verband met de Watersnood 1953 en waarbij het middenstandsbedrijfsleven zowel direct als indirect belang heeft.

Het ligt niet in de bedoeling deze commissie te doen fungeren als advies- of bemiddelingsinstantie voor getroffen. Zij zal slechts met de daarvoor in aanmerking komende instanties contact onderhouden om te bevorderen, dat bij het treffen van maatregelen op deskundige wijze de belangen van zowel getroffen middenstandsbedrijven als die van het middenstandsbedrijfsleven in het algemeen worden behartigd.

H. H. Installateurs!

Voor betrouwbare

Neon-installaties

is Uw adres:

Nenefa

VLIETSTRAAT 13
DEN HAAG
TEL. 771737

Alles wordt op eigen
ateliers vervaardigd.

Tekeningen op aanvraag.

Wel beter - Niet duurder

Goed nieuws!

Op de Voorjaarsbeurs kunt
U ons vinden in

GEBOUW

VREDENBURG

1e verdieping,
STANDS 1166-1172

U bent daar hartelijk welkom!

N.V. ELECTROCENTRUM

Best nieuws!

In onze stands 1166-1172
op de 1e verdieping van
GEBOUW VREDENBURG
tonen wij U o.m. de

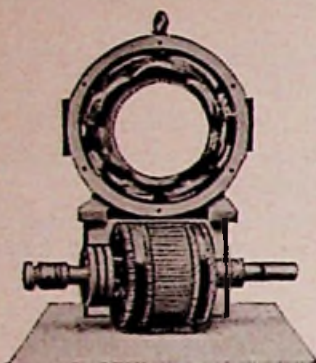
MARINA

WASMACHINES

met AUTOMATISCHE SPOELING

om U en Uw klanten in verleiding
te brengen.

N.V. ELECTROCENTRUM

Electro-
Technische
Herstelplaats
SJERP &
JONGENEEL

DEN HAAG
Prinsegr. 184
Tel. 335280

ISOLEER- en VEILIGHEIDS- TRANSFORMATOREN

geheel volgens keur en eisen
der arbeidsinspectie

Door een isoleertransformator
te gebruiken beveiligd U, Uw
werknemers en bevordert hier-
mede hun arbeidsprestaties.

Vraagt nog heden brochure en prijs aan bij de
Transformatoren- en apparatenfabriek
A.W.G. te Valkenswaard
Telefoon 2002-K 4991

GISO-LAMPEN

Vraagt Uw leverancier

WASCO WASMACHINES

Een Nederlands fabriek met inter-
nationale bekendheid.

Ingaande 10 Jan. zeer aantrekkelijke
handelaarsprijzen.

NIEAF UTRECHT

Sedert
1901

De Nederlandse fabriek
van elektrische meelinstrumenten

Verhuur van

schijnwerpers, ook kwik en natrium
gloeilampen in div. armaturen
T.L., wit en gekleurd
toncelverlichting, ook regelbaar
kabels en draad in div. lengten
illuminatiemateriaal
schakelmateriaal
lichtfonteinenz. enz.

Ook in grote hoeveelheden!

Vraagt prijscourant bij:

Jac. van der Veer
Calandplein 3 - Den Haag - Tel. 180824

Sunbeam Emaile Wasmachines

BRUTO
Fl.196,—

zonder wringer

Handelskorting:
30 pCt.

bij afname van
1-3 stuks.

35 pCt.

bij afname van
3-6 stuks.

Capaciteit 2½ KG.
Inhoud ruim 40 Liter.
Levering uit voorraad.

Direct af fabriek waardoor lage verkoopprijs
en hoge winst voor U.

Zeister Machine Fabriek

Laan van Cattenbroeck 36
ZEIST — Telefoon 3089

DENK AAN UW OMZET

Wij kunnen U daarbij helpen en leveren uit voorraad o.a.:

GRAMOFOON MOTOREN B.S.R.

Codeno. 11.001 compleet m/plateau 1 speed	bruto f 36,25
„ 11.002 „ „ 2 „	„ „ 51,50
„ 11.003 „ „ 3 „	„ „ 72,60
„ 11.004 losse motoren voor wire- en taperecorders type FP 10	„ „ 31,20
„ 11.006 fraaie gram. comb. met pickup, 3 speed	„ „ 119,—
„ 11.020 Monarch platenwisselaar 3 speed, wisselt 17-25 en 30 cm. platen	„ „ 189,—
„ 11.008 Regent Voice gram. koffer met versterker, een fraai geheel ...	„ „ 335,—
„ 11.021 Atlantic vol-aut. wisselaar voor 10 platen van 25 en 30 cm ...	„ „ 139,—
„ 11.009 Braun gram. combinatie met instelbare toonregeling.....	„ „ 125,—
„ 11.014 Plessey platenwisselaar, zeer solide uitvoering.....	„ „ 155,—

Gaarne zenden wij U, op aanvraag, onze zeer uitgebreide prijscourant, met prijzen en af-
beeldingen van artikelen waar U dagelijks mee te maken hebt.

N.V. HARAF RADIO, Hooistraat 4, 's-GRAVENHAGE

Telefoon 114125

JAARBEURS
1e Etage

UTRECHT

HOOFDGEBOUW
Stand 1085-1087

Vervolg mededelingen

B. A. D.

Erkenning van installateurs

Sinds 1950 is de erkenning van installateurs door de electriciteitsbedrijven voor het grootste gedeelte van Nederland geregeld in provinciale en gemeentelijke verordeningen, welke inhoud is gebaseerd op de R.E.I. 1950 (Regeling Erkenning Installateurs). Deze R.E.I. is destijds tot stand gebracht, enerzijds door de vakgroep Electriciteitsbedrijven en anderzijds door de ondervakgroep Electrotechnisch Installatie-bedrijf van de vakgroep Electrotechnisch Ambacht. In de uitvoering van deze regeling hadden de secretariaten van deze groepen een bepaalde taak: zij adviseerden bij het al dan niet verlenen van erkenningen e.d.

Door de opheffing der vakgroepen dreigde deze belangrijke taakvervulling in het gedrang te komen. De vraag rees welke vrije organisatie de electriciteitsbedrijven kon vertegenwoordigen en welke representatief geacht kon worden voor de installateurs.

Intussen is opgericht de Vereniging van Electriciteitsbedrijven, waarvan, naar verwacht wordt alle belangrijke electriciteitsbedrijven lid zullen worden. Dit lid worden is overigens in deze sector niet zo'n eenvoudige zaak. Hiervoor is nl. nodig dat de betreffende provinciale en gemeentelijke bestuursorganen tot dit lidmaatschap besluiten. Verwacht wordt echter dat, aan

deze zijde geen moeilijkheden zullen rijzen.

Moeilijker was de vraag door welke organisatie de installateurs in Nederland vertegenwoordigd konden worden. Er zijn in ons land drie landelijke installateursorganisaties plus een organisatie van groot-installateurs. We zitten dus niet zonder! Bovendien werken deze organisaties samen in de Federatie van Electrotechnische Werkgeversorganisaties (FEWO). Voorts hebben wij het Bedrijfsorgaan Electrotechnisch Ambacht en Detailhandel (B.A.D.), dat het gehele electrotechnische klein- en middenbedrijf kan vertegenwoordigen. Er is dan ook voorgesteld dit B.A.D. te beschouwen als de vertegenwoordiger van de installateurs met betrekking tot de erkenningsregeling R.E.I. 1950.

Dezer dagen is van de Vereniging van Electriciteitsbedrijven bericht ontvangen dat van die zijde tegen dit voorstel geen bezwaar bestaat. Hiermede is dus het formele bezwaar tegen de bestaande regeling, ontstaan door de opheffing van de vakgroepen, tegemoet gekomen.

Installateurs welke t.o.v. hun erkenning moeilijkheden ondervinden, inlichtingen wensen enz. dienen zich derhalve te wenden tot het secretariaat van het B.A.D., Mauritskade 45 te Den Haag. Nieuwe aanvragen voor erkenningen zullen door de electriciteitsbedrijven voor advies naar het secretariaat van het B.A.D. worden gezonden.

In de maatstaven welke voor de erkenning zijn gesteld, is geen wijziging gebracht. vG.

MEDEDELING VAN DE

**FEDERATIE VAN
ELECTROTECHNISCHE
WERKGEVERS
ORGANISATIES**

Secretariaat: Mauritskade 45,
's-Gravenhage, tel. 110585

Woltersomse organisatie geen vertegenwoordigster meer van het bedrijfsleven

In het Staatsblad van 13 Februari 1953, nr. 51, is gepubliceerd de Wet tot wijziging van de Wet op de Bedrijfsorganisatie, welke het mogelijk maakt de bestaansduur van o.m. een beperkt aantal Woltersomse organisaties nog tot ten hoogste 15 Februari 1954 te verlengen. Voor 713 organisaties zijn inmiddels opheffingsbeschikkingen gepubliceerd.

Ofschoon het aanvankelijk in de bedoeling lag, dat voor 15 Februari 1953 alle Woltersomse organisaties zouden worden opgeheven, kon hiertoe nog niet worden overgegaan, omdat de voorbereiding van de instelling van nieuwe bedrijfslichamen, die de taak der Woltersomse organisaties kunnen overnemen, meer tijd vorderde, dan aanvankelijk werd verondersteld. Bepaalde Woltersomse organisaties hebben nl. thans nog publiekrechtelijke taken te vervullen met name ten aanzien van hoofdbedrijfschappen en bedrijfsschappen voor de voedselvoorziening. Het betreft hier medebewindstaken en het recht bestuursleden van bedrijfsschappen te benoemen.

Van de zijde van de regering wordt er op gewezen, dat de voorlopige handhaving van een aantal Woltersomse organisaties niet betekent, dat zij onverkort haar vroegere werkzaamheden zullen voortzetten. Integendeel zullen deze in de meeste gevallen aanzienlijk

moeten worden ingekrompen; indien er alleen sprake is van de uitoefening van bovenbedoeld benoemingsrecht, zal zelfs tot materiële stillegging der organisatie kunnen worden overgegaan.

De hierboven aangeduide taakbeperking brengt met zich mede, dat de nog gehandhaafde Woltersomse organisaties in het vervolg niet meer als vertegenwoordigsters van de betrokken bedrijfstakken kunnen optreden, behoudens voor de taken, welke tot haar handhaving noopten. In beginsel zal men zich derhalve niet meer tot een Woltersomse organisatie dienen te wenden als contactorgaan voor de betrokken sector van het bedrijfsleven.

Provinciale electriciteit goedkoper dan gemeentelijke

In de Provinciale Staten van Noord-Holland is ter sprake geweest de electriciteitsvoorziening van 't Gooi. Daarbij is gebleken dat, door verschillende oorzaken, de provincie deze voorziening goedkoper kan verzorgen dan de gemeente Amsterdam, die het tot dusver deed.

Zelfs kan bij deze nieuwe regeling op het kolenverbruik in Nederland aanzienlijk bespaard worden. Het rendement van de centrale te Velsen is nl. beduidend hoger dan dat van de centrale Noord te Amsterdam.

Tenslotte is het nog van belang voor het Provinciaal Electriciteitsbedrijf dat het niet zo sterk afhankelijk blijft van één afnemer (de Hoogovens) als totnutoe het geval was.

Ten behoeve van de uitbreiding van het kabelnet Velsen - het Gooi is een bedrag van f 4800 000 gevoterd. Het contract met de gemeente Amsterdam eindigt op 31 Augustus 1954, voor welke datum dit kabelnet dus gereed zal moeten zijn.

ELECTRO RADIO MERCUUR

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT

met de mededelingen van:

Bedrijfsorgaan Electrotechnisch Ambacht en Detailhandel
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Federatie van Electro-technische Werkgeversorganisaties
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Vereniging van Electro-technische Werkgevers
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Kath. Bond van Electro-technische Werkgevers St. Antonius
Ten Hagestraat 13, Eindhoven - Tel. 04900-4425

Nederlandse Electro-technische Winkeliers Organisatie
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Stichting Centraal Instituut voor de Stofzuigerhande
(Cistofa)
Keizersgracht 643, Amsterdam-C. - Tel. 02900-34002

Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

T.V. bij grote gebeurtenissen

Op het moment dat wij dit schrijven is het nog onbekend, hoe het zal gaan met t.v.-uitzendingen van interland-voetbalwedstrijden. Maar wel staat reeds vast, wat er geschieden zal op 2 Juni, wanneer Koningin Elisabeth van Engeland gekroond zal worden. Dit zal ieder die totnogtoe t.v.-uitzendingen opving, ook kunnen gadeslaan.

De technici en P.T.T. instanties van Nederland, België, Frankrijk, Duitsland en Engeland vertonen een bewonderenswaardig staaltje van samenwerking. Dit zal als resultaat hebben dat door tussenvoeging van de nodige linkstations, de kroningsuitzending gezien zal kunnen worden in deze vijf landen en waarschijnlijk zelfs nog in een of meer Scandinavische landen.

Van Londen uit zullen de beelden rechtstreeks via Dover en Blanc-Nez worden overgebracht naar het Franse stadje Cassel. Van daaruit zal het systeem worden overgeleid naar Parijs, dat alle Franse televisie-ontvangtoestellen bestrijkt. Van Parijs uit vindt een heruitzending naar Lille plaats, maar tegelijkertijd gaat dat Britse systeem via Lille en het Belgische stadje Flobecq naar Brussel en via Brussel en Antwerpen naar Breda.

In Breda wordt het Engelse systeem (405 lijnen) „vertaald" in het Nederlandse 625-lijnsysteem. Dit laatste bereikt vervolgens Lopik en Eindhoven en van Eindhoven uit via resp. 5 en 8 linkstations Frankfurt en Hamburg. Hamburg is de „begin-halte" voor het beeld, dat Kopenhagen en ook dieper in Scandinavië gelegen plaatsen bereikt.

Het blijkt wel dat de televisie een steeds belangrijker internationaal verschijnsel wordt!

Dat er nog heel wat verrassingen mogelijk zijn op televisiegebied blijkt ook uit de mededeling dat een amateur uit Beverwijk er in geslaagd is, met zelfgebouwde ontvangtoestellen en antennes, naar believen Duitse en Franse programma's op te vangen!

De heer C. P. Fluyt mocht er terecht op wijzen: pessimisten krijgen weer eens ongelijk!

J.E. STORK
VENTILATOREN

de Beste

DEN HAAG
JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

TREKKOORD met LICHTGEVEND KNOPJE

Lichten meer dan 12 uur na ieder koord afzonderlijk verpakt in cellophane in speciale toonbank (etalage) doos inh. 25 st. Zet een doos op Uw toonbank en in de etalage en U verkoopt spelenderwijs

Een artikel dat zichzelf verkoopt. Pub. prijs: **60** ct.

Levering uitsluitend via de groothandel; direct uit voorraad

FABRIKANT: FA. S. LÖVENSTEIN TERBORO (Oid.)

Helaf - LEIDEN

Tel. (K 1710) 26792-20001 (b.g.g. 31188-31735-23893)

Fabriek van gepantserde **industrie-stopcontacten**
10 - 15 - 25 - 60 - 100 - 200 Amp.

Een keur van 150 modellen, passend op ieder gangbaar merk (bijv. op AEG, HH, WALTHER, SOCOME, DIN, MIKULKA).
Onze geïllustreerde, 4-talige **PRIJSCOURANT 1953** biedt U nieuwe verrassingen in de vorm van nog meer types (in gietijzer en silumin), nog scherpere prijzen, nog gunstiger superkortingen.
Vraagt monsters: Uw grossier heeft ze in voorraad.

Bezoekt onze permanente stand no. 261
Bouwcentrum - Rotterdam

CONEX-UNIVERSAL
... lascht overal - past overal

Voor alle draadverbindingen van 3-12 mm²
Ook leverbaar in porcelein (voor vochtige ruimten)
CONEX-UNIVERSAL is de lasdop die U hebben moet

Fabrikaat:
N.V. RAMIE UNION
ENSCHDE

In voorraad bij
Uw grossier

REFORM ELECTRISCHE APPARATEN
J. LENSEN
LAAN VAN HAAGVLIET 7
VOORBURG. TEL. 77866
JAARBEURSTAND Nr. 1045, 1e etage, VREDENBURG

Strijkijzers (huishoud- en textielmodel)
huishoudijzer **f. 12.90**

KOOF LUSTEN VOORINDIRECTE VERLICHTING

BUISLAMP-ORNAMENTEN

BEZOEK ONZE STAND Nr. 1098 - 1100

van geperst hout voor schilderwerken en delfina
Ned. Octrooi 50992

W. C. HÜLSMANN JR
BROUWERSGRACHT 300, AMSTERDAM. TEL. 31957

N.V. v.h. CLAESSEN & Co
AMSTERDAM - SINGEL 162-164
ALMELO - APELDOORN - DOETINCHEM - GRONINGEN - ROTTERDAM - SITTARD

Het nieuwe adres van ons filiaal te ROTTERDAM is
EENDRACHTSSTRAAT 100.
Telefonisch bereikbaar onder K 1800-27881.

Nieuw licht over nieuw licht

Oriënteert U zowel vlug als grondig over een moderne verlichtingstechniek door middel van het beknopte, maar degelijke werkje uit de Diligentia-Reeks:

Natrium- en Kwiklampen, prijs f 4,25
Verkrijgbaar bij Uw boekhandel of bij N.V. Uitgevers M Diligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam-C.

Het vanouds bekende model

Miele

Duizendvoudig beproefd en steeds opnieuw verbeterd door technische vindingen. Vanzelfsprekend grote capaciteit, groot was-effect en het bij alle

Miele-wasmachines spreekwoordelijk geworden ontzien en sparen van het tegenwoordig zo kostbare wasgoed.

Miele's Wasmachines Maatschappij N.V.
Industriegebouw Rotterdam Goudsesingel 92